

KIELIPROFIILI

Työkalu kieltenopiskeluun

Tukimateriaali lukion kieliprofiilin paikallisen toteutuksen tueksi

www.kieliprofiili.com

LOPS 2019 KIELIPROFIILI

Tukimateriaali lukion kieliprofiilin paikallisen toteutuksen tueksi

www.kieliprofiili.com

© Karoliina Inha, Anu Halvari, Yvonne Nummela, Salla Sigvart

Esipuhe

Hyvä lukion opiskelija ja opettaja!

Kielellä rakennetaan siltoja yksilöiden, yhteisöjen, ajatusten ja asioiden välillä. On eri kieliä, kielitaitoja ja murteita, joiden hallinta vaihtelee. Ennen kaikkea on kyse tahdosta rakentaa vuorovaikutusta.

Kieliprofiili on syksystä 2021 lähtien lukiossa käyttöön otettava työkalu, jonka tavoite on tehdä näkyväksi opiskelijan moninainen kielitaito. Sen tavoitteena on myös auttaa opiskelijaa löytämään sopivia tapoja oppia kieliä ja asettaa henkilökohtaisia tavoitteita opiskelulle. Kieliprofiilin taustoja lukion opetussuunnitelman perusteiden näkökulmasta esitellään tiivistetysti sivulla www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kieliprofiili#.

Käsissäsi oleva materiaali on rinnakkaisversio www.kieliprofiili.com-sivustosta. Sivusto on toiminut kokeilualustana, ja sitä päivitetään lukuvuoden 2021–2022 aikana. Pysyvämmät kokonaisuudet sivustosta siirretään Opetushallituksen kieliprofiilin mukaan nimetylle erillissivustolle www.oph.fi/fi/kieliprofiili. Jatkossa Opetushallituksen sivusto korvaa www.kieliprofiili.com-kokeilusivuston.

Materiaalia kehittäessämme tavoitteemme on ollut tarjota tietoa ja virikkeitä niistä teemoista, joita kielenopetuksessa käsitellään. Lähtökohtamme on eurooppalaisen kielikasvatuksen mukainen käsitys kielestä, kielenopetuksesta ja kulttuuriosaamisesta. Materiaalin tarkoitus on lisätä ymmärrystä kielitaidon ulottuvuuksia, kielen ja kulttuurien moninaisuudesta ja limittäisyydestä, kielitietoisuuden merkityksestä ja omasta oppijuudesta.

Materiaali on tarkoitettu käytettäväksi koko lukio-opintojen ajan kieliaineiden – miksei muidenkin oppiaineiden – opintojaksoissa ja opiskelijan arjessa. Opiskelija luo henkilökohtaisen kieliprofiilinsa heti lukio-opintojen alussa. Näin kieliprofiili toimii ponnahduslautana lukion kieliopintoihin, ja sitä täydennetään opiskelijan omien tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Toivotamme kieliä opiskeleville ja osaaville sekä heidän opettajilleen antoisia, innostavia, siltoja rakentavia hetkiä kielitaidon ja vuorovaikutuksen parissa!

Etätoimistoissa eri puolilla Suomea helteisessä heinäkuussa 2021

Karoliina Inha, Anu Halvari, Salla Sigvart ja Yvonne Nummela

Sisältö

1. Mistä kieliprofiilissa on kyse?	1
2. Opiskelijalle	3
Kielitaito — taito käyttää kieltä	5
Kieli, kulttuuri ja kansainvälisyys	14
Kielenopiskelutaidot	24
3. Opettajalle	33
4. Tehtävät	35
5. Kieli-CV	64
6. Liitteet	67
Kieli-CV:n mallipohja	67
Kehittyvän kielitaidon tasojen kuvausteikko	69

1. Mistä kieliprofiilissa on kyse?

Kieliprofiili laaditaan osana lukion kieliopintoja. Kieliprofiilin tarkoitus on tukea kasvua kielenoppijana ja kielenkäyttäjänä.

Kieliprofiilissa syvennyttään seuraaviin teemoihin:

- mitä kielitaito on
- mistä kielellinen ja kulttuurinen identiteetti koostuu
- mitä kielitaito ja vuorovaikutustaidot ovat
- miten kieliä opitaan
- miten eri kielten taitoja voi hyödyntää lukion jälkeen.

Teemoihin tutustutaan tehtävien ja muun tukimateriaalin avulla eri näkökulmista, ja pohdinnan jälkeen rakennetaan kieliprofiili. Opettaja ohjaa, mihin kieliprofiili laaditaan. Toimivia alustoja ovat esimerkiksi Google Classroom, Microsoft OneNote, Microsoft 365, sekä blogipohjat ja sosiaalisen median alustat.

Kieliprofiilista voi tehdä omannäköisen ja siihen voi lisätä liitteitä, kuvia, videoita ja äänitiedostoja.

Verkkosivuilla on videoita ja linkkejä monipuolisen kielenopiskelun tueksi osoitteissa www.kieliprofiili.com ja www.oph.fi/kieliprofiili.

MITÄ KIELIPROFIILISSA TEHDÄÄN?

1. POHDIT

- Tehtävien avulla opit
- mistä kaikesta kielitaitosi koostuu
 - mitä sillä voisi tehdä ja
 - miten sitä voi kehittää.

Työelämä

Kansainvälisyys

Arki ja yhteisöt

Korkeakoulut

2. ARVIOIT JA KUVAAT

- Tehtävien avulla opit
- arvioimaan kielitaitoasi,
 - asettamaan tavoitteita
 - seuraamaan taitojesi kehittymistä
 - kuvailemaan taitojasi muille

3. ESITÄT

- Laadit Kieli-CV:n, jossa kuvaat
- taitojasi käyttää kieltä eri tilanteissa ja eri tarkoituksiin
 - kerryttämäsi kansainvälisyysosaamista.

PSSST! Kieli-CV:seen on hyvä lisätä kielinäytteitä. Niistä lukija saa konkreettista tietoa taidoistasi!

Kieliprofiiliin työstäminen auttaa sinua peilaamaan kielenoppimistarinasasi ja kokemuksiesi vaikutusta siihen, minkälainen olet kielenoppijana nyt ja lukion jälkeen.

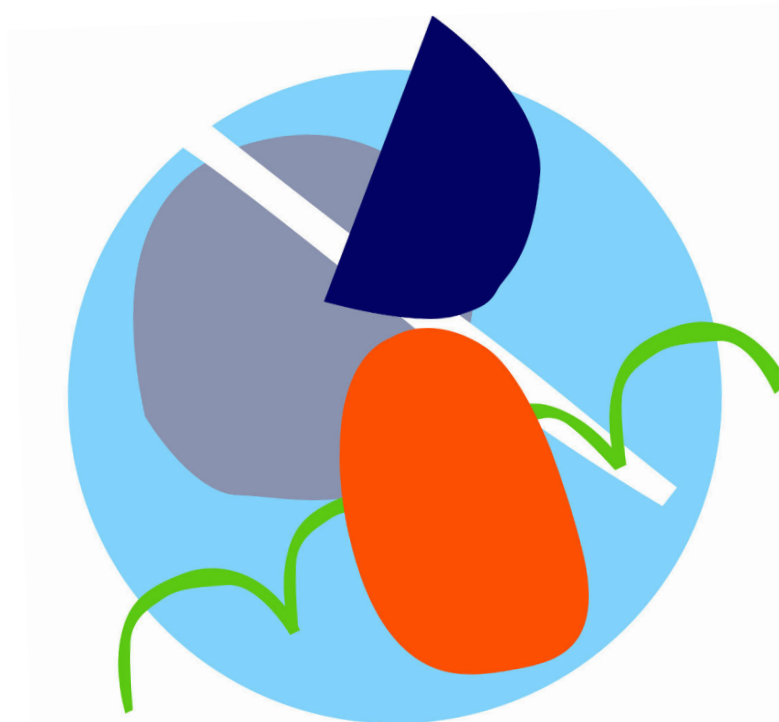
2. OPISKELIJALLE

Kieliprofiili koostuu kolmesta osa-alueesta:

- **Kielitaito**
- **Kieli, kulttuuri ja kansainvälisyys**
- **Kielenopiskelutaidot**

Jokaiseen osaan liittyy tehtäviä. Kieliprofiilin tehtävät auttavat sinua tunnistamaan, kuvailemaan ja tuomaan esiin eri kielten taitojasi. Samalla opit löytämään sinulle sopivia tapoja kehittää kielitaitoasi ja oppia kieliä lukio-opintojen aikana ja niiden jälkeen.

Kieliprofiili on kuin työkirja, jonka tekemisen aloitat opintojesi alussa ja jonka eri osa-alueisiin palaat uudestaan opintojesi eri vaiheissa. Palaamalla osa-alueisiin voit peilata kielenoppimistarinasasi ja -kokemustesi vaikutuksia siihen, minkälainen olet kielenoppijana nyt ja lukion jälkeen.

Kielitaito ja kielenoppimistaidot ovat laaja-alaista osaamista

Kielellinen ja kulttuurinen osaaminen kytkeytyvät laaja-alaiseen osaamiseen, jota kehität kaikissa lukion opintojaksoissa. Lukio-opintosi eivät ole yksittäisiä sirpaleita tai tiedonjyviä, vaan niistä muodostuu laajempi yleissivistyksen kokonaisuus, jonka voimin kohtaats tulevaisuuden. Laaja-alainen osaaminen tarkoittaa yksinkertaistettuna tällaisen laajemman kokonaisuuden hahmottumista ja – mikä tärkeintä – sen ottamista käyttöön.

Jotta laaja-alainen osaaminen voisi olla konkreettisesti tavoiteltavissa, se on jaettu kuuteen eri osa-alueeseen. Osa-alueita ovat

- hyvinvointiosaaminen,
- vuorovaikutusosaaminen,
- monitieteinen ja luova osaaminen,
- yhteiskunnallinen osaaminen,
- eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä
- globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Kieliopinnot auttavat vuorovaikutusosaamisesi ja globaali- ja kulttuuriosaamisesi kehittämisessä. Myös muiden laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden kannalta kielitaito ja kielenoppimistaito ovat keskeisiä.

Esimerkkinä kielten merkityksestä laaja-alaisessa yhteiskunnallisessa osaamisessa on **Vaikuta kielillä** -somekampanja. Kampanjassa tuotiin esiin kielitaidon merkitystä demokratiataitona. Miten kielitaito auttaa juuri sinua osallistumaan ja vaikuttamaan arjessasi? Kampanja on ikkuna vuorovaikutusosaamiseen ja yhteiskunnalliseen osaamiseen kielitaidon näkökulmasta. Tutustu kampanjaan Instagramissa @vaikutakielillä.

Kielitaito – taito käyttää kieltä

Tavoitteena on

- ymmärtää, mistä kaikesta kielitaito koostuu
- tunnistaa ja esittää omaa kielivarantoa
- tunnistaa ja oppia kuvailemaan omaa monikielitaitoa
- tunnistaa kielitietoisuus osana kielitaitoa ja oppia viestimään kielitietoisesti
- hankkia käsitystä kielitaitotarpeista jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Kielenoppijan kieliminä

Kielivaranto

Kielivaranto tarkoittaa kaikkien niiden kielten taitoa, jota hyödynnät arjessa, harrastuksissa, työelämässä ja mahdollisissa jatko-opinnoissa. Kielivarantoon kuuluvat kotona puhumasi kielet ja niiden murteet, koulussa opiskelemasi kielet, vapaa-ajalla hankkimasi kielitaito sekä myös perheessäsi, kaveripiirissäsi ja muissa yhteisöissä käyttämäsi kielet.

Monikielisyys ei vaadi sitä, että olisi syntymästään lähtien oppinut puhumaan monta eri kieltä. Sen sijaan jokainen oppii ja omaksuu erilaisia kieliä – muun muassa kotikieliä, niiden murteita, koulussa ja vapaa-ajalla opittuja kieliä lapsuudesta lähtien. Vähäinenkin kielitaito on tärkeää.

2

Tehtävä: Kaikki kielitaitoni

Eri kieliä käytetään eri tavoin, eri tilanteissa ja eri ihmisten kanssa. Käytät joitakin kieliä kotona perheesi kanssa, joitakin sukulaistesi kanssa, joitakin pelatessasi, lukiessasi tai muuta harrastaessasi. Kielen käyttäminen voi olla esimerkiksi keskustelemista, kuuntelemista ja lukemista ja kielet voivat vaihdella keskustelukumppanin tai -tilanteen mukaan. Pohdi seuraavassa tehtävässä, missä ja kenen kanssa käytät luettelemiasi kieliä.

3

Tehtävä: Kielten käyttö eri tilanteissa

Kielitaitoon kuuluu myös taito käyttää kieltä ja kieliä erilaisissa tilanteissa ja eri tavoittein. Käytät kieltä eri tavalla riippuen siitä, viestitkö esimerkiksi sosiaalisessa mediassa vai kirjoitatko koevastausta tai työsähköpostia (*tilanteet*). Käytät kieltä eri tavoin myös sen mukaan, onko tarkoituksenasi tiivistää verkkouutinen vai vaikuttaa lukijoiden mielipiteisiin blogikirjoituksella (*tavoitteet*).

4

Tehtävä: Kieli somessa

Kieliopinnoissa kartutetaan myös kulttuurista osaamista. Kielet ja kulttuurit nivoutuvat yhteen, ja on hyvä muistaa, etteivät ne tunne valtiollisia rajoja. Esimerkiksi niin englantia, saksaa, mandariinikiinaa kuin farsia puhutaan useassa eri maailmankolkassa ja niitä phutaan niin äidinkielenä, toisena kielenä kuin vieraana kielenä. Kulttuurisen osaamisen ytimessä onkin ymmärrys siitä, miten moninaista kulttuuri on, sekä avoin ja kunnioittava lähestymistapa moninaisuuteen.

Kieleen ja kulttuuriin syvennyttään tarkemmin osiossa Kieli, kulttuuri ja kansainvälinen osaaminen.

Kielitietoisuus

Tavalla, jolla kieltä käytetään, on suuri merkitys vuorovaikutustilanteessa. Kuulijan tai lukijan huomioiva kielenkäyttö vaatii kielitietoisuutta eli ymmärrystä siitä, miten esimerkiksi sanavalinnat ja tyyli viestiä vaikuttavat viestin sanomaan ja siihen, miten viesti tulkitaan – tai ymmärretäänkö viestiä lainkaan.

5

Tehtävä: Kielen sovittaminen

Kielitietoisuus on myös tietoa kieliyhteisöihin kohdistuvista asenteista eli ymmärrystä siitä, miten eri kieliä arvotetaan ja arvostetaan eri yhteisöissä. Tämä näkyy esimerkiksi siten, että toisia kieliä on hyväksyttävämpää käyttää ja niillä voi olla laajempi näkyvyys, kun taas toisia kieliä voidaan väheksyä joko tarkoituksella tai tahattomasti. Kielitaitoa on siten myös se, että osaa sovittaa tapaansa viestiä ja käyttämänsä kieltä sen perusteella, kuka on viestin vastaanottaja. Tällöin on kyse kielitietoisesta viestinnästä.

6

Tehtävä: Kielitietoisuus arjessa

Kielellä voidaan myös estää tai hankaloittaa muiden osallistumista keskusteluun. Esimerkiksi tieteen- tai tiedonalakohtaisen sanaston käyttäminen ja monimutkaiset lauserakenteet voivat vaikeuttaa viestin ymmärtämistä, oli kyse somejulkaisusta, tv-esiintymisestä tai sähköpostista. Kielen ei tarvitsekaan olla ns. vierasta, vaan riittää, kun se sisältää itselle vierasta sanastoa. Vieraita sanoja voivat olla esimerkiksi moottorin osat, lääketieteelliset termit tai maataloudessa käytetty sanasto.

7

Tehtävä: Kielitietoisuus ja kapulakieli

Kielitietoisuus tukee myös opiskelutaitoja. Esimerkiksi tieto eri kielten rakenteesta auttaa oppimaan uusia kieliä. Lisäksi eri oppiaineissa opitaan tuntemaan niille ominaisia tekstilajeja: esimerkiksi matematiikassa hyödynnetään ja tulkitaan paljon erilaisia graafeja, kuvia ja merkintätapoja, kun taas historiassa opitaan mm. tulkitsemaan ja pohtimaan kriittisesti erilaista lähdeaineistoa.

8

Tehtävä: Kielitietoisuus ja oppiaineiden kielet

Oppimistaitojen kehittämiseen
syvennyttään osiossa Kielenopiskelutaidot.

Monikielisyys viestinnässä

Keskustelukumppaneiden yhteisten kielten luova hyödyntäminen voi auttaa tilanteissa, joissa viesti ei muuten välittyisi. Silloin vähäiselläkin kielitaidolla on erityistä merkitystä viestintätilanteessa.

9

Tehtävä: Arjen kielet

Monikielisyyttä ja luovaa kielenkäyttöä voidaan hyödyntää esimerkiksi murtamaan jään uusiin ihmisiin tutustuessa. Jos on esimerkiksi opiskellut opiskellut ranskan alkeet ja tapaa toisen ranskaa osaavan henkilön, lyhytkin kuulumisten vaihto ranskaksi luo myönteistä tunnelmaa keskustelutilanteeseen.

10

Tehtävä: Alkeellisen kielitaidon hyödyntäminen

Kielivalinnoilla voidaan korostaa yhteenkuuluvuutta sekä yhteisiä kielellisiä ja kulttuurisia piirteitä. Esimerkiksi kun kaksi henkilöä samalta murrealueelta tapaavat, he voivat vaihtaa niin sanotusta yleiskielestä murrevarianttiin (vaikkapa Turun murteeseen) osoittaakseen olevansa samasta paikasta kotoisin. Murretta käyttämällä voi tuoda esiin omaa kielellistä ja kulttuurista identiteettiä myös silloin, kun keskustelukumppani on kotoisin eri alueelta.

11

Tehtävä: Kielen sovittaminen kontekstiin

Eri kielten rinnakkainen käyttö viestintätilanteissa auttaa jouhevoittamaan keskustelua enemmän kuin yhdessä kielessä pitäytyminen. Monikielisyys tukee luovaa, elävää ja leikittelevää kielenkäyttöä.

12

Tehtävä: Monikielisyys videolla

Yksikielinen viestintä on itse asiassa epätyyppillisempää kuin monen kielen samanaikainen hyödyntäminen. On kuitenkin tärkeää tiedostaa, minkälaisissa tilanteissa monikielinen viestintä on sallittua ja milloin on parempi pitäytyä yhdessä kielessä.

13

Tehtävä: Monikielisyys tilanteissa

Kehittyvä kielitaito

Kielitaidon kuvaaminen

Tärkeä osa lukion kielenopiskelua on oppia tunnistamaan ja arvioimaan omaa kielitaitoa sekä oppia kuvailemaan omaa osaamista muille, kuten työnantajalle.

Hyvä tapa kuvailla kielitaitoa on esittää konkreettisia kielenkäyttötilanteita, joissa selviydyt kullakin kielellä. Minkälaisissa tilanteissa pystyt viestimään eri kielillä? Onko kyse esimerkiksi arjen kuulumisten vaihdosta, asiakaspalvelutilanteista tai monimutkaisemmista mielipiteiden ja näkemysten vaihdosta?

14 Tehtävä: Kielitaitotasot tilanteissa

Seuraavassa tehtävässä voit harjoitella kielitaitosi arvioimista Eurooppalaisen kielten viitekehyksen avulla.

15 Tehtävä: Kielitaidon kuvaaminen

Kehittyvän kielitaidon tasojen kuvausasteikko (LOPS2019), löytyy liitteestä (s.73-77)

Kielitaito jatko-opinnoissa ja työelämässä

Kielitaidon kehittyminen ei lopu lukion päättyessä, vaan oppiminen jatkuu jatko-opinnoissa ja työelämässä. Lukion päättyessä kielitaitoa kehitetään siten, että se viestii asiantuntijuutta omalla alalla. Asiantuntijuutta on esimerkiksi tuntemus oman alan sanastosta ja tekstilajeista (kuten raportit, muistiot) sekä viestimisen taidot työyhteisössä ja sen ulkopuolelle.

Tehtävät:

16

Tulevat kielitaitotarpeeni

18

Kansainvälisyys jatko-opinnoissa ja työelämässä

17

Kielitaitoa ja -tietoa kontekstissa

19

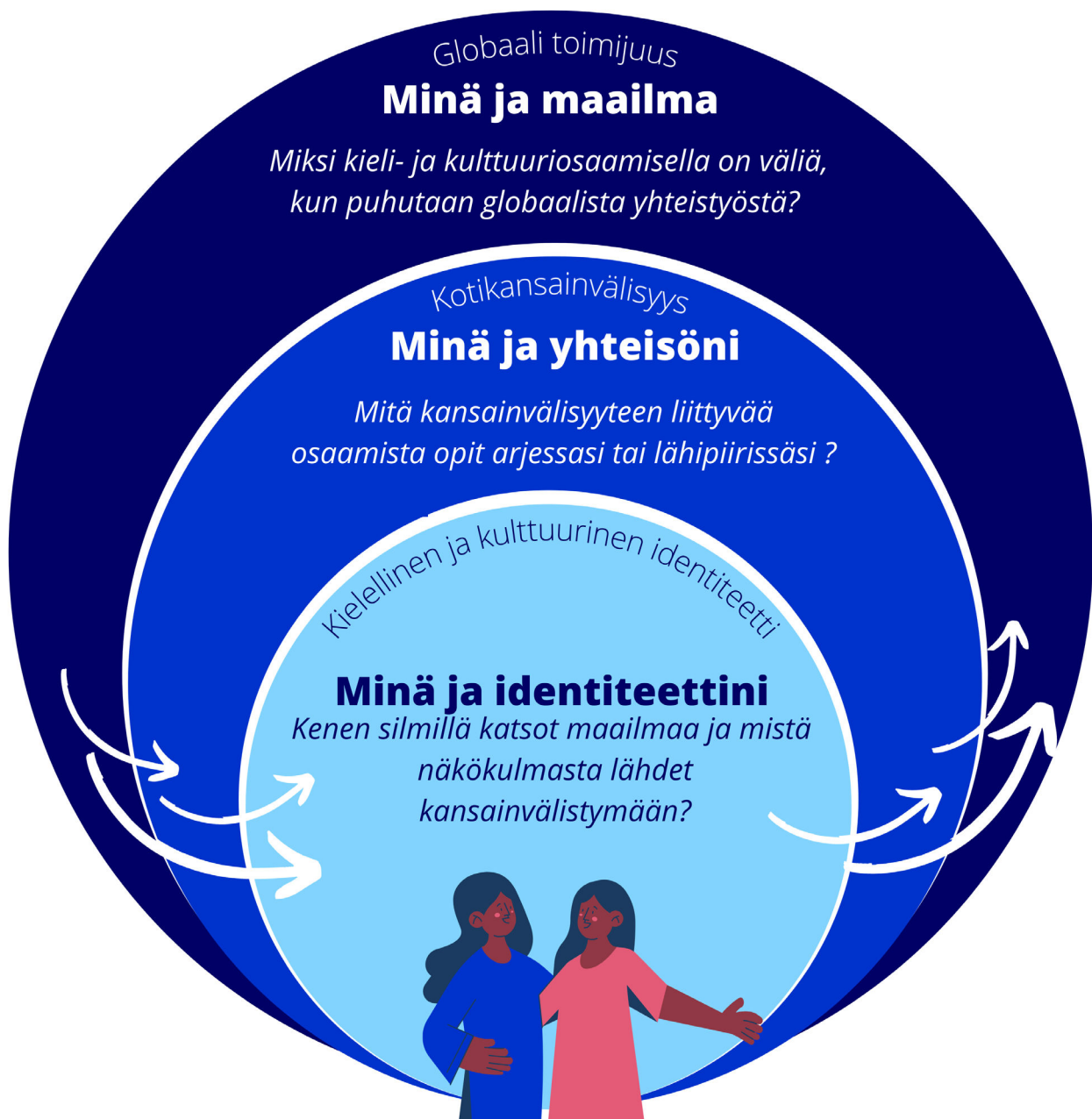
Monikielinen videohakemus

Lukio-opinnoissa opit taitoja toimia kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisessa maailmassa. Opintojen tavoite on tukea kasvuasi aktiiviseksi maailmankansalaiseksi, jolla on tietoa, taitoa ja tahtoa olla mukana globaaleista kysymyksistä käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa.

Tavoitteena on:

- tunnistaa mitä kansainvälisyydellä sekä globaali- ja kulttuuriosaamisella tarkoitetaan, minkälaista näihin asioihin liittyvää osaamista sinulla jo on ja minkälaisia asioita tekemällä sitä voi laajentaa
- oppia sanoittamaan tähän aihepiiriin liittyviä asioita ja käymään niistä keskusteluja – vaikkapa hakiessasi töihin ja jatko-opintoihin.

Tämän osio etenee kuvan esittämässä järjestyksessä ytimestä ulospäin. Kuviossa lähdetään liikkeelle siitä, mitä tapahtuu korvien välissä, siis omasta ajatusmaailmasta ja tunteista, joita vasten peilaat kaikkea arjessa kohtaamaasi, kuten kieliä, mielipiteitä ja käyttäytymistä. Minkälaisista tiedoista, asenteista ja arvoista identiteettisi rakentuu? Mitkä asiat liittyvät kieliin, kulttuureihin, ihmisten ja olosuhteiden erilaisuuteen — siihen, että eletään monenlaisen kansainvälisyyden keskellä?

Siirry sen jälkeen tarkastelemaan yhteisöjäsi, esimerkiksi perhettäsi, ystäviäsi ja harrastuskavereitasi. Yhteisösi voivat olla myös virtuaalisia: millaisissa ryhmissä tai yhteisöissä olet mukana tai mitä seuraat somessa?

Millaisia asioita näissä eri yhteisöissä toimiminen edellyttää, mikä sujuu hyvin, mitä pitäisi osata enemmän, sinun tai jonkun muun? Mihin asioihin liittyy kielellistä osaamista? Entä millaisiin tilanteisiin liittyy asioita, joita voisit kutsua erilaisista kulttuureista johtuviksi? Ihmisten, yhteisöjen, kielten ja käsitysten moninaisuus käy ilmi viimeistään siinä vaiheessa, kun et ymmärrä tai et itse tule ymmärretyksi.

Kuvan uloimmalla kehällä tarkastellaan kansainvälisyyttä globaalin yhteistyön näkökulmasta ja pohditaan omaa vastuuta ja mahdollisuuksia vaikuttaa. Tällöin puhutaan maailmankansalaisuudesta, eli pyrkimyksistä kehittää maailmaa oikeudenmukaisempaan, vastuullisempaan ja kestävämpään suuntaan. Erilaisia tapoja vaikuttaa opitaan jo peruskoulussa esimerkiksi toimimalla koulun kestävästä kehitystä edistävässä ryhmässä tai osallistumalla erilaiseen vapaaehtoistyöhön, kuten taksvärkkiin. Maailmankansalaisen osaamista voidaan saada myös koulun kansainväliseen toimintaan osallistumalla, jolloin on tärkeää kiinnittää huomiota esimerkiksi kansainvälisissä vaihto-opinnoissa tai koulun kansainvälisissä hankkeissa saatuun osaamiseen. Osaamista voi kertyä myös kaveripiirissä tai töissä, joihin liittyy eri kulttuureista ja kielitaustoista tulevien ihmisten kanssa toimimista.

Tehtävä: Monipuolinen kielitaito voimavarana

Kieliprofiiliisi voit kirjata kokemuksia

- oman lukion kansainvälisistä yhteistyöprojekteista
- kansainvälisistä kohtaamisista kesätöissä ja vapaa-ajalla
- (virtuaali)vaihto-opiskelujaksosta.

Miten hyödynsit osaamiasi kieliä, opitko jotain uutta tai päädyitkö korjaamaan omia käsityksiäsi kulttuurista?

Liikkuvuudella kansainvälisyysosaamista

Kansainvälisyyttä ja siihen liittyvää osaamista voi kerryttää monin tavoin. Kansainvälisyys liitetään usein valtioiden rajojen yli tapahtuvaan toimintaan tai vaihto-opintoihin (liikkuvuuteen), vaikka toiminnan tapoja on useita. Lukiossa kansainvälistä yhteistyötä voi tehdä esimerkiksi ilmoittautumalla vapaaehtoiseksi erilaisiin Suomessa toimiviin kansainvälisiin järjestöihin, osallistumalla oman lukion kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin omalta kotikoneelta tai hakemalla töihin kansainväliseen yritykseen Suomessa.

Kansainvälisyysosaamisen ytimessä on kuitenkin ymmärrys siitä, minkälaista tietoa kansainvälinen toiminta – esimerkiksi oppiminen toimimaan ihmisten kanssa tai matkustaminen – tuo mukanaan. Antaako se tietoa siitä, miten kulttuuri näyttäytyy arjen toiminnassa ja vuorovaikutuksessa, vai tarjoaako se vain pintapuolisen kuvan kohdemaan kulttuurista?

22

Tehtävä: Näkökulmia liikkuvuuteen

Minä ja identiteettini

Kielellisen ja kulttuurisen osaamisen pohjana on, että ymmärtää oman identiteetin: Minkälaisista lähtökohdista, asenteista ja arvoista sinä lähestyt tilanteita, joissa kohtaat jotain uutta ja itsellesi vierasta? Mistä kielistä ja kulttuureista sinun identiteettisi rakentuu?

Tehtävät:

23

Kulttuuriosaamisen

25

Kieleni ja kulttuurini

24

Sukupuututkailua

Minä ja yhteisöni

Yhteisöt (esimerkiksi koulu, perhe, kaverit ja harrasteryhmät) ovat yhä moninaisempia, eikä yksikään yhteisön jäsen edusta vain yhtä kulttuuria. Kulttuurinen identiteetti rakentuu palasista monia eri kulttuureja, joita omaksutaan vuorovaikutuksessa erilaisten ihmisten ja yhteisöjen kanssa. Moninaisuuden merkityksen ja arvon ymmärtäminen edellyttää uteliaisuutta ja ennakkoluulottomuutta kohdata uutta tai omalle yhteisölle vierasta, eli toiseutta, kohtaan. Moninaisuuden ymmärrys vaatii myös kulttuurin stereotyyppien ja yksinkertaistusten tunnistamista sekä kykyä irrottautua niistä.

Tässä osiossa on tarkoitus kasvattaa ymmärrystä siitä, miten kielellä voidaan rohkaista tai rajoittaa omaa tai muiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnassa. Lisäksi osiossa tuodaan esiin keinoja toimia vuorovaikutuksessa silloinkin, kun yhteistä kieltä ei ole.

Tehtävät:

26

Kieli ja kulttuuri
vuorovaikutustilanteissa

27

Monikielisyys

28

Kotikansainvälisyys

Mediaatio eli rakentava vuorovaikutus

Monikielinen ja -kulttuurinen osaaminen tukee mediaation taitoja. *Mediaatio* on kykyä viestiä eri osapuolten välillä myös silloin, kun osapuolet eivät syystä tai toisesta pysty välittämään viestejä (ajatuksia, tekstiä, mitä tahansa kerrottavaa) suoraan toisilleen. Mediaatiolla tarkoitetaan siis rakentavan vuorovaikutuksen keinoja, joiden avulla voidaan tukea kohtaamista ja vuorovaikutusta eri osapuolten välillä.

Mediaatiota tarvitaan, kun kommunikaatio katkeilee muun muassa seuraavista syistä:

- keskustelija käyttää kieltä, sanastoa tai sellaista kielen rekisteriä, jota toinen ei tunne
- keskustelija viestii asioista, joista toisella on vähäisemmät tiedot. Tällöin keskustelua hiertää toisen osapuolen tiedonpuute, joka voi johtua esimerkiksi koulutustaustasta, kehitystasosta (esimerkiksi puhuttaessa nuorelle lapselle) tai elämäkokemuksesta.
- keskustelijoiden välillä on kulttuurisia eroja
- keskustelussa on muita rajoitteita, jotka voivat liittyä esimerkiksi kuuloon, näköön tai väsymystilaan.

Mediaation kuvaimet auttavat tiedostamaan ja kehittämään omia rakentavan vuorovaikutuksen taitoja. Mediaation osa-alueita on avattu alla olevassa infograafissa.

Miten voisin helpottaa ymmärrystä? *MEDIAATION KEINOT*

Voin

- muokata käyttämäni kieltä ymmärrettävämpään muotoon.
- hyödyntää kuvia selitykseni tukena.
- esittää monimutkaisen tiedon vaiheittain ja pienempinä palasina.
- kertoa lisää ja selittää asiaani laajemmin.
- sitoa selittämäni uutta, 'vieraampaa' asiaa jo tunnettuun tietoon.

Miten voisin edistää keskustelua, jossa jokaista kuunnellaan ja jokainen otetaan mukaan? *MEDIAATIO VUOROVAIKUTUKSESSA*

Voin

- auttaa ratkaisemaan erimielisyyksiä ja arkaluontoisia tilanteita.
- ohjata keskustelua siten, että kaikilla on mahdollisuus osallistua.
- auttaa keskustelijoiden keskinäistä ymmärrystä tulkitsemalla ja selittämällä keskustelijoiden puheenvuoroja.
- tukea keskustelutilannetta ennakoimalla, tulkitsemalla ja selittämällä kielellisiä ja kulttuurisia piirteitä, joita kukin keskustelija tuo mukaan tilanteeseen.
- luoda keskustelussa ilmapiiriä, jossa jokaisesta tuntuu hyvältä osallistua, rohkaista muita osallistumaan sekä edistää tasavertaista keskustelua.

Mikä kaikki on mediaatiota? *MEDIAATIO TIEDON VÄLITTÄMISENÄ JA KEHITTÄMISENÄ*

Kun selitän toisille lukemaani, kuulemaani tms.

- kääntäminen (ml. eri kielten välillä ja yhden kielen sisällä, mm. tekstilajista toiseen)
- tekstin ymmärtäminen ja käsittely (esim. tiivistelmät)
- numeraalisen aineiston selittäminen (esim. tilastojen tulkinta ja avaaminen muille)
- yksityiskohtaisen tai spesifin tiedon välittäminen

Kun luon uutta tietoa:

- itsenäinen pohdinta ja siitä viestiminen muille (esim. esseet, esitykset)
- yhdessä pohtiminen ja kehittäminen muiden kanssa (esim. ryhmätyöt ja niiden purku)

Monikielinen ja kulttuurinen osaaminen

Seuraavalla sivulla olevassa kuvassa kerrotaan, mitä monikielinen ja -kulttuurinen osaaminen on. Onnistunut ja toimiva vuorovaikutus kielellisesti ja kulttuurisesti monisävyisissä tilanteissa rakentuu kuvassa määriteltyjen taitojen pohjalle.

Monikielisen ja -kulttuurisen osaamisen kuvaimet auttavat tarkkailemaan omaa osaamista suhteessa eri kielten taitoihin, niiden yhteiskäyttöön sekä soveltamiseen. Monikielinen ja -kulttuurinen osaaminen voi olla taitoa hyödyntää omaa kulttuurista tai monikielistä osaamista tiedon tuottamiseksi ja tulkitsemiseksi sekä taitoa hyödyntää monikielisyyttä vuorovaikutustilanteissa. Myös mediaatio on osa monikielistä ja kulttuurista osaamista.

30

Tehtävä: Kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden taidot

Taito hyödyntää kulttuurista osaamista tiedon tuottamisessa ja tulkitsemisessa

Osaan

- tunnistaa kulttuurisia ja sosiaalisia tapoja ja merkityksiä sekä toimia niiden pohjalta
- tunnistaa ja tulkita eriävyyksiä ja samankaltaisuuksia
- hyödyntää kriittistä ajattelua ja monilukutaitoa pohtiessani esimerkiksi kulttuurisia ilmiöitä, tapoja ja arvoja.

Taito hyödyntää monikielisyyttä tiedon tuottamisessa ja tulkitsemisessa

Osaan

- suhtautua eri kielten käyttöön avoimesti ja joustavasti
- hyödyntää kielellisiä (esim. kielen rakenteeseen liittyviä) vihjeitä ja merkityksiä
- hyödyntää kielten välisiä samankaltaisuuksia ja tunnistan myös ns. *petolliset ystävät* (*sana kuulostaa tai näyttää tutulta, mutta tarkoittaa eri asiaa*)
- hyödyntää samasta lähdemateriaalista tehtyjä rinnakkaisia käännöksiä
- koota tietoa eri kielillä laadituista lähdemateriaaleista.

Taito hyödyntää monikielisyyttä vuorovaikutustilanteissa

Osaan

- hyödyntää monikielisyyttä joustavasti eri tilanteissa
- ennakoida, milloin ja missä määrin usean kielen samanaikainen käyttö on hyödyllistä ja soveliasta
- mukauttaa käyttämäni kieltä kuulijan/lukijan kielitaidon mukaan
- yhdistellä ja vaihdella kielten välillä tarpeen mukaan
- hyödyntää eri kieliä selittämään ja täsmentämään asioita
- kannustaa muita käyttämään useita eri kieliä.

Sovitettu Eurooppalaisen viitekehyksen täydennysosasta.

Minä ja maailma

Lukio-opinnot tukevat kasvua aktiiviseksi maailmankansalaiseksi, jolla on tietoa, taitoa ja tahtoa vaikuttaa jopa maailmanlaajuisiin ilmiöihin, kuten ilmastokriisiin tai luonnon monimuotoisuuden köyhtymiseen.

Alla olevissa tehtävissä tavoite on

tunnistaa ja ymmärtää omia lähtökohtiasi kansainvälisyyteen

tunnistaa ja ymmärtää kansainvälisyyden eri muotoja

löytää keinoja ja tilaisuuksia hyödyntää omaa kielitaitoasi yhteistyön ja vaikuttamisen välineenä globaaleissa yhteisöissä

ymmärtää kansainvälisen yhteistyön merkitys kestävän tulevaisuuden rakentamisessa ja demokratian edistämisessä sekä löytää yhteistyötilanteita.

Tehtävät:

31

Kansainväliset ja monikulttuuriset järjestöt

32

Retoriikka ja vastuullinen vaikuttaminen kielellä

Kielenopiskelutaidot

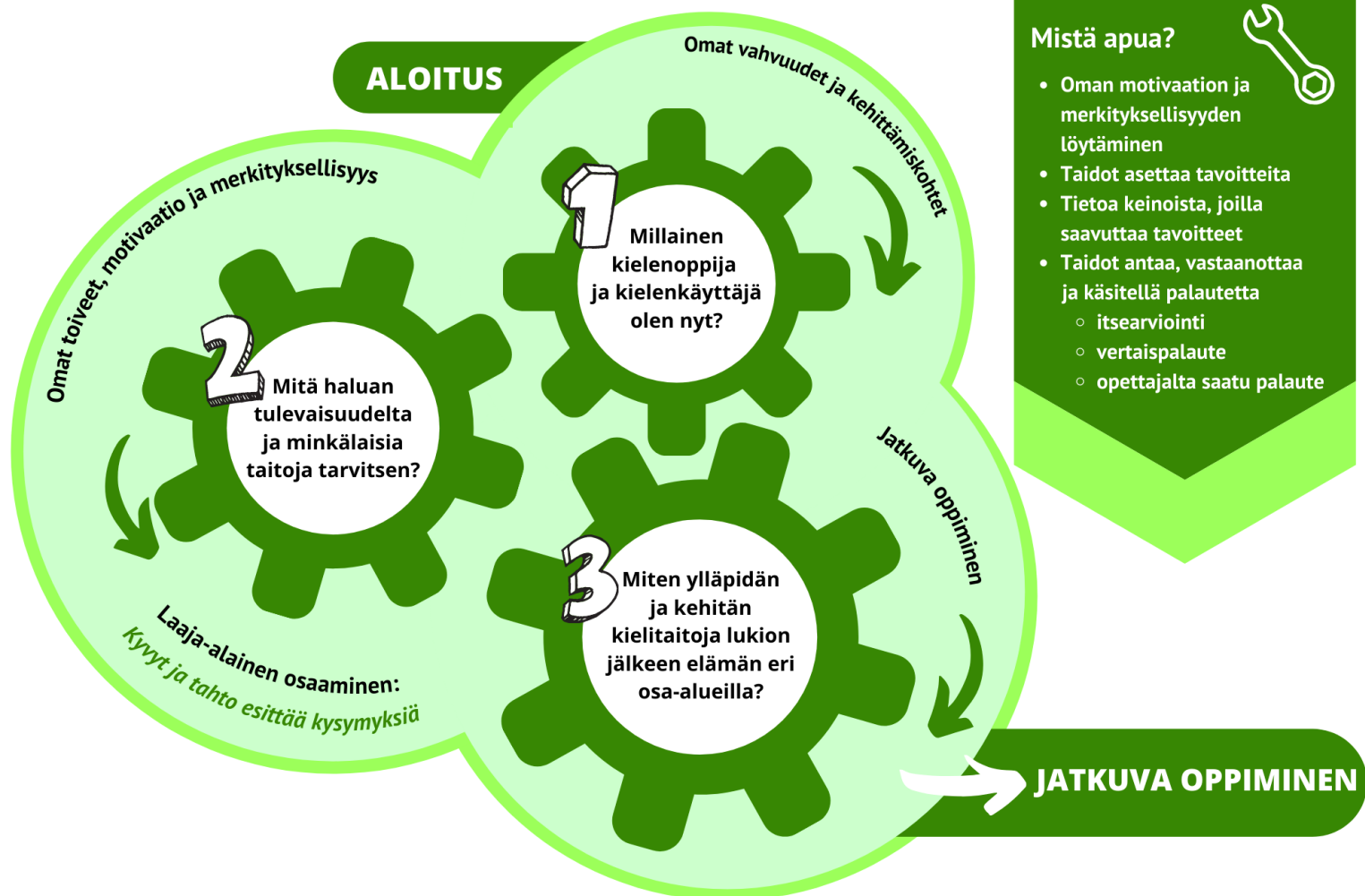
Tavoitteena on

- oppia tunnistamaan omia vahvuuksiasi ja kehittämiskohtiasi kielenoppijana
- oppia asettamaan tavoitteita ja arviomaan oppimistasi
- ymmärtää palautteen ja arvioinnin merkityksen oppimisessa
- oppia tuntemaan ja hyödyntämään sinulle sopivimpia keinoja ja välineitä kielitaitosi kehittämiseksi
- ymmärtää, miten kielen oppiminen koulun ulkopuolella tukee opintojasi, ja pohdit, miten sitä voisi vahvistaa
- pohtia kielen oppimis- ja opiskelumahdollisuuksia lukion jälkeen.

Tässä osiossa on tarkoitus pohtia ja kehittää omia oppimisen taitoja. Millä tavoin ja missä ympäristössä opit parhaiten? Mitä on oman oppimisen arviointi, ja miksi sitä on hyödyllistä harjoitella? Miten eri kielten taitoja ja kielitietoa voidaan hyödyntää uuden oppimisessa?

Tämä osio on kiteytetty alla olevaan kuvaan.

Kielenoppimistaidot ja -strategiat

Kielenopiskelutaidot ovat sekä konkreettisia tapoja oppia kieltä, kuten mieleen painamisen taitoja tai kohdekielisen musiikin kuuntelua, että ymmärrystä siitä, minkälaisissa ympäristöissä tai tiloissa opit parhaiten. Jälkimmäisellä tarkoitetaan esimerkiksi tottumusta musiikin kuuntelua keskittymisen parantamiseksi tai vaikeiden asioiden pohtimista ryhmissä.

Opiskelutaito on myös taitoa arvioida omaa oppimista, kehittää omia opiskelutaitoja ja asettaa tavoitteita oppimiselle. On tärkeää oppia antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä arvioimaan saatua palautetta.

Opiskelussa on tärkeää löytää motivaatio ja itselle sopivat opiskelutavat oppia. Lisäksi on tärkeää saada palautetta omasta oppimisesta ja osaamisesta kahdesta syystä: jotta ymmärtää paremmin osaamistaan sillä hetkellä, missä voi kehittyä ja mitä voisi tulevaisuudessa osata.

Tehtävät:

33 Motivaatio ja oppimisen keinot

34 Monikielisyyden hyödyt

Itse- ja vertaisarviointi

Opiskelutaitona itsearviointi on oman oppimisen tarkkailua. Sen avulla tunnistetaan oman oppimisen vahvuuksia ja kehittämiskohtia. Itsearviointiin avulla löydetään uusia tapoja toimivaan ja motivoivaan opiskeluun ja sovelletaan aikaisempia toimivaksi todettuja oppimisstrategioita uuden oppimisessa. Vertaisarviointiin avulla saadaan toisenlaista näkökulmaa omaan oppimiseen ja opitaan tukemaan muita oppimisessa.

Itse- ja vertaisarviointi auttaa myös asettamaan tavoitteita.

Tehtävät:

35

Omat vahvuudet ja kehittämiskohteet kielenoppijana

36

Kehittyminen ja tavoitteet

Palautteen antaminen ja vastaanottaminen

Tärkeä osa oppimaan oppimista on oppia antamaan, vastaanottamaan ja käsittelemään palautetta. Palautteen avulla opit ymmärtämään omia vahvuuksiasi ja kehittämiskohteitasi sekä opit tunnistamaan ja sanoittamaan osaamistasi. Palautteen läpikäynti luo hyvän pohjan pohdinnalle siitä, mitä tavoitteita voisit asettaa oppimisellesi ja millä keinoin voisit saavuttaa asettamasi tavoitteet.

Minkälaista on hyvä palaute?

Palautteen pitäisi olla selkeää, rakentavaa ja kannustavaa. Palautteen antamisen lähtökohta on siinä mitä suorituksen tekijä osaa. Palautetta voi myös antaa monella eri tasolla: se voi olla kokonaisvaltaista ja keskittyä laajempaan kokonaisuuteen, kuten tekstin rakenteeseen, esityksen viestinnällisyyteen tai puheen soljuvuuteen, tai siinä voidaan tarkastella suoritusta yksityiskohtaisemmin, kuten ääntämisen tarkkuutta tai sanavalintojen sopivuutta rekisteriin.

Tehtävät:

37 Palautteen antaminen

38 Palautteen saaminen

Tavoitteiden asettaminen ja arvioiminen

Opinnoissa opitaan suunnittelemaan omaa oppimista sekä asettamaan tavoitteita oppimiselle. Tavoitteiden asettaminen kirkastaa opiskelun eteen tehtävää työmäärää ja auttaa opiskelujen aikatauluttamisessa – myös siten, että tavoitteet ovat realistisia eivätkä opinnot kuormita liikaa. Tavoitteiden asettaminen auttaa seuraamaan ja optimoimaan omaa oppimista: Minkälaisissa asioissa sinulla on jo vankempaa osaamista, missä asioissa sinun olisi hyvä panostaa oppimiseen enemmän?

Tavoitteita voidaan asettaa eri aikaväleille esimerkiksi sen mukaan, mihin omaa osaamista suhteutetaan. Onko tarkoitus miettiä omaa osaamista suhteessa lukion toisen ja kolmannen vuoden opintoihin, kesätyön vaatimukseen vai mahdollisten jatko-opintojen kielitaitotarpeisiin?

Tehtävät:

39

Tavoitteeni

40

Oma motivaatio opiskella kieliä

Tavoitteiden asettaminen selkeyttää, minkälaisia taitoja haluat hankkia. Arvioimalla tavoitteidesi saavuttamista tarkastelet kriittisesti niitä keinoja, joita olet hyödyntänyt kielitaitosi kehittämisessä. Ajoittain on varsin hyödyllistä tarkastella, mikä toimii ja mikä ei, tai ovatko tavoitteesi jopa muuttuneet matkan varrella.

Monikielisyys kielenoppimistaitona

Kielenoppimista ei aloiteta tyhjältä pöydältä, kun uuden kielen opiskelu alkaa. Monikielisyys voi olla hyödyksi uusien kielten oppimisessa ja olemassa olevien taitojen kehittämisessä. Oppijalla on jo tietoa esimerkiksi siitä, miten teksti toimii ja miten viestitään, sekä tuntemusta muiden kielten sanastoista, rakenteista, ja epäröinnin ilmaisemisesta.

Kaikkea edellä mainittua hyödynnetään uuden kielen oppimisessa. Esimerkiksi tuntemus eri kielten sanastoista ja rakenteista sekä tieto erilaisista viestinnällisistä strategioista ja tekstitaidoista voivat helpottaa uuden kielen haltuunottoa. Esimerkiksi englannin kielestä voi olla apua saksan opiskelemisessa kielten sukulaisuuden ansioista.

Tehtävät:

41

Monikielisyys kielenoppimisessa

42

Äidinkielen osaamisen hyödyntäminen kielenoppimisessa

Elinikäinen kieltenoppiminen

Lukion jälkeen kielitaito kehittyy vapaa-ajalla, jatko-opinnoissa ja työelämässä. Tässä osiossa pohditaan, miten taitoja voi kehittää lukion jälkeen ja millä tavoin kielitaito kehittyy elämän eri osa-alueilla.

Kielitaidon kehittyminen vapaa-ajalla ja harrastuksissa

Koulussa oppimisen lisäksi on hyödyllistä pohtia, miten ja missä kieltä opitaan vapaa-ajalla. Erityisesti englannilla on merkittävä asema esimerkiksi mediassa ja populaarikulttuurissa, mikä osaltaan tukee ja motivoi sen oppimista koulussakin. Samalla tavoin voi etsiä itselle sopivaa materiaalia myös muilla kielillä, mitä osaa. Harrastuksissa voi myös oppia oppimaan, eli löytää uusia itselle sopivia keinoja ja taktiikoita oppia uutta.

Aina ei ole itsestään selvää, missä kielitaitoa voisi hyödyntää vapaa-ajalla. Voi myös tuntua siltä, että mahdollisuudet käyttää eri kieliä omassa arjessa ovat harvassa tai ne eivät vastaa omia mielenkiinnon kohteita. Kielenkäyttö- ja kielenoppimismahdollisuuksien etsiminen omasta arjesta ylläpitää ja kehittää kielitaitoa, uuden oppimista sekä osaamisen tunnetta kielenkäyttäjänä.

Tehtävät:

43

Kieli ja kulttuuri koulun ulkopuolella

44

Kielitaidon ylläpitäminen

Kielitaidon kehittäminen opinnoissa ja työelämässä

Työelämässä ja opinnoissa tarvitaan monenlaista kielitaitoa. Eri kieliä käytetään erilaisissa tilanteissa ja eri tarkoituksiin (mm. jään rikkominen, arjen vuorovaikutus työpaikalla, esitys), ja niissä vaaditaan erilaista taitotasoa (lyhyet keskustelut vs. vaativat kirjalliset raportit). Yksittäisten kielten osaamisen kuvauksien sijaan voidaan puhua mm. neuvottelutaidoista ja vuorovaikutustaidoista.

Tehtävät:

45

Työelämän kielitaitotarpeet

46

Kielitaitotasot tilanteissa

3. OPETTAJALLE

Jokainen opiskelija laatii henkilökohtaisen kieliprofiilin lukio-opintojensa aikana. Kieliprofiili koostuu opiskelijan omista kokemuksista, tavoitteista sekä omasta ja opiskelijoiden yhteisestä pohdinnasta. Kieliprofiilin avulla opiskelija voi laaja-alaisesti ja persoonallisesti esitellä omaa osaamistaan ja tavoitteitaan.

Kieliprofiilin tekeminen aloitetaan opintojen alussa, ja sen eri osa-alueisiin palataan uudestaan opintojen eri vaiheissa. Kieliprofiilia voi täydentää useilla eri kielillä.

Kieliprofiiliin voi sisältää Kieli-CV:n. Kieli-CV on yhteenveto opiskelijan kielitaidoista ja kansainvälisyysosaamisesta.

Tukimateriaalin tehtäviä voi hyödyntää sellaisenaan tai jatkokehittää omiin tarpeisiin. Samoihin tehtäviin on hyvä palata eri vaiheissa opintoja.

Kieliprofiilin tavoitteena on

- vahvistaa opiskelijan käsitystä eri kielten taidoistaan, vahvuuksistaan ja kehittämiskohteistaan
- vahvistaa opiskelijan taitoja tunnistaa ja kuvata omaa kielitaitoaan
- kehittää opiskelijan itse- ja vertaisarvioinnin taitoja
- auttaa opiskelijaa tunnistamaan erilaisten kielitaitojen merkitystä hänen elämän- ja urasuunnitelmiansa kannalta sekä samalla tukea hänen hyvinvointiaan
- tukea jatkuvaa oppimista ja oman osaamisen kehittämistä.

Kieliprofiilin toteuttamistavoista ja sisällöstä päätetään paikallisesti. Tämän materiaalin tarkoitus on toimia tukena kieliprofiilin paikallisessa kehittämisessä.

Kieliprofiilin sisältö ja toteutus

Lukion opetussuunnitelman perusteissa (2019) todetaan, että jokainen opiskelija laatii itselleen opintojen aikana henkilökohtaisen kieliprofiilin (ks. esim. A-englanti ePerusteissa). Opetushallituksen verkkosivuilla on malli kieliprofiilin pääasiallisiksi sisällöiksi.

Mitä kieliprofiilin tulisi vähintään sisältää?

Opintojen alussa opiskelijaa ohjataan:

1. Kokoamaan kuvauksen eri kielten taidoistaan

Kuvauksessa opiskelija

- arvioi taitojansa eri kielissä
- asettaa tavoitteet oppimiselleen
- pohtii keinoja saavuttaa asetetut tavoitteet.

2. Pohtimaan ja kuvaamaan omia kieltenopiskelutaitojaan

Pohdinnassa voidaan huomioda esimerkiksi

- omat vahvuudet ja kehittämiskohteet
- opiskelumotivaatiota ja merkityksellisyyttä lisäävät näkökulmat
- itsearviointitaidot ja palautteen käsittely.

3. Pohtimaan ja erittelemään, missä ja mihin tarkoituksiin kielitaitoa voi hyödyntää

Opiskelija voi pohtia kielitaidon hyödyntämistä esimerkiksi

- jatko-opinnoissa
- erilaisissa työtehtävissä
- vapaa-ajalla, harrastuksissa, jne.
- kansainvälisissä yhteyksissä (voivat liittyä kaikkiin edellisiin).

4. Tehtävät

1

Motivaatiokirje

Laadi opintojesi alussa motivaatiokirje itsellesi. Mitä odotat itseltäsi lukion kieltenopiskelijana? Minkälaisia tavoitteita voisit asettaa itsellesi? Miten hyödyt kielitaidosta opinnoissasi ja lukion jälkeen? Sisällytä kirjeeseen seuraavat asiat:

- Kuvaus omasta kielitaidosta joka koostuu kotikielistäsi sekä koulussa ja koulun ulkopuolella oppimistasi kielistä. Kirjoita esimerkiksi mitä kieliä osaat ja missä tilanteissa voit niitä käyttää? Millä kielillä tykkäät lukea, minkä kielistä musiikkia kuuntelet? Kuvaile kielenkäyttötaitoasi sekä ympäristöjä tai tilanteita, joissa niitä käytät. Muista kuvailla osaamistasi myös kotikielissäsi ja niiden murteissa.
- Kielen oppiminen ja opiskelutaidot: Minkälainen kielenopiskelija olet? Miten opit kieliä parhaiten? Kuvaile opiskelutapojasi ja kokemuksiasi kielten opiskelusta.

Säilytä kirjoittamasi kirje, sillä palaat siihen opintojesi loppuvaiheessa.

2

Kaikki kielitaitoni

Luettele:

1. kaikki perheesi tai sukulaistesi kanssa käyttämäsi kielet ja murteet.
2. koulussa opiskelemasi kielet. Muista mainita mahdolliset kielikerhot, lyhytkurssit ja kielisuihkutukset myös päiväkodin sekä ala- ja yläkoulun puolelta. Millä kielellä olet käynyt koulua?
3. harrastuksissasi ja vapaa-ajallasi kuulemasi ja käyttämäsi kielet. Minkälaista kielitaitoa esimerkiksi kaveriporukastasi löytyy?
4. muut kielimaailmaasi kuuluvat kielet eli yhteisösi kielet. Mitä kieliä lukiossasi puhutaan? Huomioi myös murteet ja rekisterit*.
5. lopuksi toiveitasi: Mitä kieliä haluaisit osata enemmän? Minkä uusien kielten opiskelun haluaisit aloittaa? Mitä haluaisit tehdä eri kielillä?

*Lisätehtävä: Mitä olet oppinut murteista ja rekistereistä äidinkielen ja kirjallisuuden tai S2/SV2-tunneilla?

3

Kielten käyttö eri tilanteissa

Ota esiin tekemäsi kartoitus kielivaroitustasi tehtävässä 'Kaikki kielitaitoni'.

Pohtikaa pareittain

1. Missä (esimerkiksi koulussa, kotona, harrastuksissa) ja keiden kanssa käytät eri kieliä?
2. Käytätkö kieliä eri tavalla koulussa ja kotona?

Opettajalle: Tehtävää voidaan käyttää moduulissa 1 suullisen kielitaidon todistusta varten annettavana suullisena näyttönä; pari- tai yksilösuorituksena

4

Kieli somessa

Pohdi eri tilanteissa ja eri tarkoituksissa käyttämääsi kieltä.

1. Kuvaa lyhyesti (alle 50 sanaa), miten käytät kieltä sosiaalisessa mediassa. Muista, että myös hymiöt, kuvat, videot ja ääniviestit ovat viestintätapoja.
2. Kuvaa lyhyesti, miten viestiminen kavereiden kanssa ja perheessä eroavat toisistaan. Voit esimerkiksi miettiä, käytätkö kieltä eri tavalla (esimerkiksi enemmän hymiöitä, huolitellumpaa kieltä), kun puhut perheenjäsenillesi.

5

Kielen sovittaminen

Oletko huomannut, että sovitat kieltä sen mukaan, kenelle puhut? Miten? Mieti esimerkiksi, miten puhut sinua nuoremmille sukulaisille, miten selität vanhemmalle henkilölle jotain tietotekniikkaan liittyvää tai miten puhuisit mahdolliselle työnantajalle työhaastattelussa.

6

Kielitietoisuus arjessa

1. Oletko huomannut, että eri kielillä on erilainen asema arjessasi?
Kannustaako tai estääkö eri yhteisösi (kaverit, perhe, lähipiiri, koulu, harrastukset) käyttämään eri kieliä?
2. Onko arjessasi hyväksyttävää käyttää monia eri kieliä samanaikaisesti?
Jos vastauksesi riippuu esimerkiksi tilanteesta tai osallistujista/kuulijoista, miten näissä tapauksissa tilanteet tai osallistujat eroavat?

Tämä tehtävä voidaan tehdä myös pareittain tai ryhmissä.

Kielitietoisuus ja kapulakieli

Ryhmätehtävä

1. Lukekaa Kalevan verkkolehdestä julkaistu artikkeli (Kaleva 18.10.2014).
2. Artikkelissa mainitaan muutama esimerkki kapulakielestä, esimerkiksi
3. "Oikeusministeriön kansalaisyhteiskuntalinjauksessa pyritään tunnistamaan oikeusministeriön keskeisimmät yhteistyömuodot kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa sekä paikantamaan yhteistyön haasteet. Tavoitteena on kartoittaa hyviä käytäntöjä ja kehittää ministeriön toimintatapoja sidosryhmien kannalta avoimemmiksi sekä antaa virkamiehille käytännön työkaluja laadukkaaseen sidosryhmäyhteistyöhön. Oikeusministeriön kansalaisyhteiskuntalinjauksen pyrkimyksenä on luoda oikeusministeriöstä aidosti vuorovaikutuksellinen ja keskeiset sidosryhmät tehokkaasti osallistava ministeriö."
4. Pohtikaa ryhmissä, miten yksinkertaistaisitte oikeusministeriön käyttämää kieltä.
5. Vertailkaa eri ryhmien tapoja yksinkertaistaa. Mikä oli samaa, missä oli eroja?

1. Minkälaista kieltä käytetään eri oppiaineissa? Pohdi kieltä kahdessa eri oppiaineessa, jotka eivät ole kieliaineita. (Muista huomioida myös taito- ja taideaineet, kuten liikunta, musiikki ja kuvataide) Onko kyse esim. matematiikan taloudellisesta kielenkäytöstä, kehonkielen luovasta ilmaisusta, jne.
2. Millä tavoin a-kohdassa mainitsemasi taidot liittyvät kielten tunneilla oppimaasi kieleen?

Tämä tehtävä voidaan tehdä myös pareittain tai ryhmissä.

Arjen kielet

1. Hyödynnätkö arjessasi useita eri kieliä? Miten?
2. Miten voisit hyödyntää muiden kielten osaamistasi ymmärtääksesi jotain tiettyä kieltä?
3. Lainaanko eri kielistä sanoja silloin, kun et muista tiettyä termiä toisella kielellä? Anna pari esimerkkiä.

Alkeellisen kielitaidon hyödyntäminen

Keskustele pareittain tai kaverisi kanssa.

1. Oletko joutunut tilanteeseen, jossa jonkin kielen alkeiden osaamisesta oli hyötyä? Mitä tapahtui ja miten tilanne eteni? Mitä kieliä tai muita apuja päädyitte käyttämään?
2. Keksikää parisi kanssa tilanne, jossa tapaatte ensimmäistä kertaa käyttämällä jotain muuta kieltä tai kieliä kuin äidinkieltänne.

11

Kielen sovittaminen kontekstiin

1. Keskustele perheesi/sukusi/tuttavapiirisi kanssa eri murteista ja kielistä, joita puhutte. Tunnetteko henkilöitä, jotka vaihtavat tapaansa puhua eri ihmisten kanssa? Vaihdatko itse tapaasi puhua (murre, voimasanojen käyttö, meemit jne.) eri ihmisten kanssa?
2. Minkälaista kielellisiä tai kulttuurisia eroja perheesi/sukusi/tuttavapiirisi sisällä on? Minkälaisia kielellisiä tai kulttuurisia ilmiöitä joudut selittämään tai sinulle selitetään? Mieti esimerkiksi nettikulttuuria, johonkin aikakauteen liittyviä ilmiöitä tai henkilöitä, jne.

Opettajalle: Tehtävää voidaan pohtia myös äidinkielen ja kirjallisuuden tai S2/SV2-tunneilla.

12

Monikielisyys videolla

1. Etsi video, jossa käytetään eri kieliä rinnakkain. Missä kohdissa/tilanteissa kieli vaihtuu?
2. Minkälaisissa tilanteissa käytät eri kieliä rinnakkain?
3. Tee itse lyhyt video, jossa käytät monipuolisesti eri kieliä.

13

Monikielisyys tilanteissa

1. Onko arjessasi ollut tilanteita, joissa sinun on täytynyt pitäytyä yhdessä kielessä? Millaisia tilanteet ovat olleet?
2. Millaisissa tilanteissa voit toimia monikielisesti?

14

Kielitaitotasot tilanteissa

Ota esiin tekemäsi kartoitus kielivarannostasi 'Kaikki kielitaitoni'.

Pohdi, miten voit käyttää kaikkia listaamiasi kieliä. Jos et pääse alkuun, voit aloittaa vertailemalla, miten pystyt käyttämään eri kieliä tietyissä tilanteissa. Pyri välttämään liian yleisluontoisia kuvauksia, kuten "puhun hyvin ruotsia ja tyydyttävästi ranskaa".

15

Kielitaidon kuvaaminen

Ota esiin tekemäsi kartoitus kielivarannostasi tehtävässä 11.

- Täydennä kullekin osaamallesi kielelle sanallinen kuvaus osaamisestasi seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon.
- Kirjaa samaan soluun myös Kehittyvän kielitaidon asteikon mukainen taitotaso.
- Määritä itsellesi tavoite: mitä voisit osata vielä paremmin kussakin kielessä?
- Täydennä taulukkoa lukio-opiskelun edetessä ja linkitä kullekin kielelle näytteitä osaamisestasi. Sijoita opintojesi lopuksi viimeinen sarake kieli-CV:seesi.

Voit ladata valmiin pohjan tehtävänantoineen docx-tiedostona verkkosivustolta kieliprofiili.com tai rakentaa taulukon itse.

Kieli	Syksy 2020	Syksy 2021	Syksy 2022	Kevät 2023 <i>Sijoita tämä sarake kieli-CV:seesi!</i>
Kotikieli / kotikielet	Lisää tähän kuvaus osaamisesta (sanallinen ja evk-taitotaso). Lisää myös tavoite : Mitä haluaisit osata paremmin?			Sanallinen kuvaus Taitotaso
Koulun kieli				
A-kieli				
B-kieli				
Lisää kieli				

Lukio-opintojesi aikana tulet antamaan erilaisia näytteitä kielitaidostasi. Lisää kielitaitoasi parhaiten kuvaavat näytteet kieliprofiilisi liitteiksi.

1. Luettele kolme sinua kiinnostavaa ammattia.
2. Selvitä, minkälaista koulutusta luettelemasi ammatit vaativat.
3. Tutki esimerkiksi yliopistojen sivuilta, minkä eri kielten taitoa koulutus vaatii ja/tai arvostaa.
4. Selvitä, minkälaista kielitaitoa tarvitset työelämässä. Yritä miettiä kielitaitoa yksittäisiä kieliä laajemmin: Minkälaisia tekstilajeja koulutuksessa ja työympäristössä käytetään? Minkälaisia taitoja erityisesti tarvitaan (vuorovaikutusta monikielisissä työympäristöissä, kirjallista virkakieltä)?

Alla olevaan taulukkoon on täydennetty esimerkinomaisesti eri ammatteja ja koulutuksia. Täydennä taulukko omien ajatuksiesi tai suunnitelmiesi mukaan.

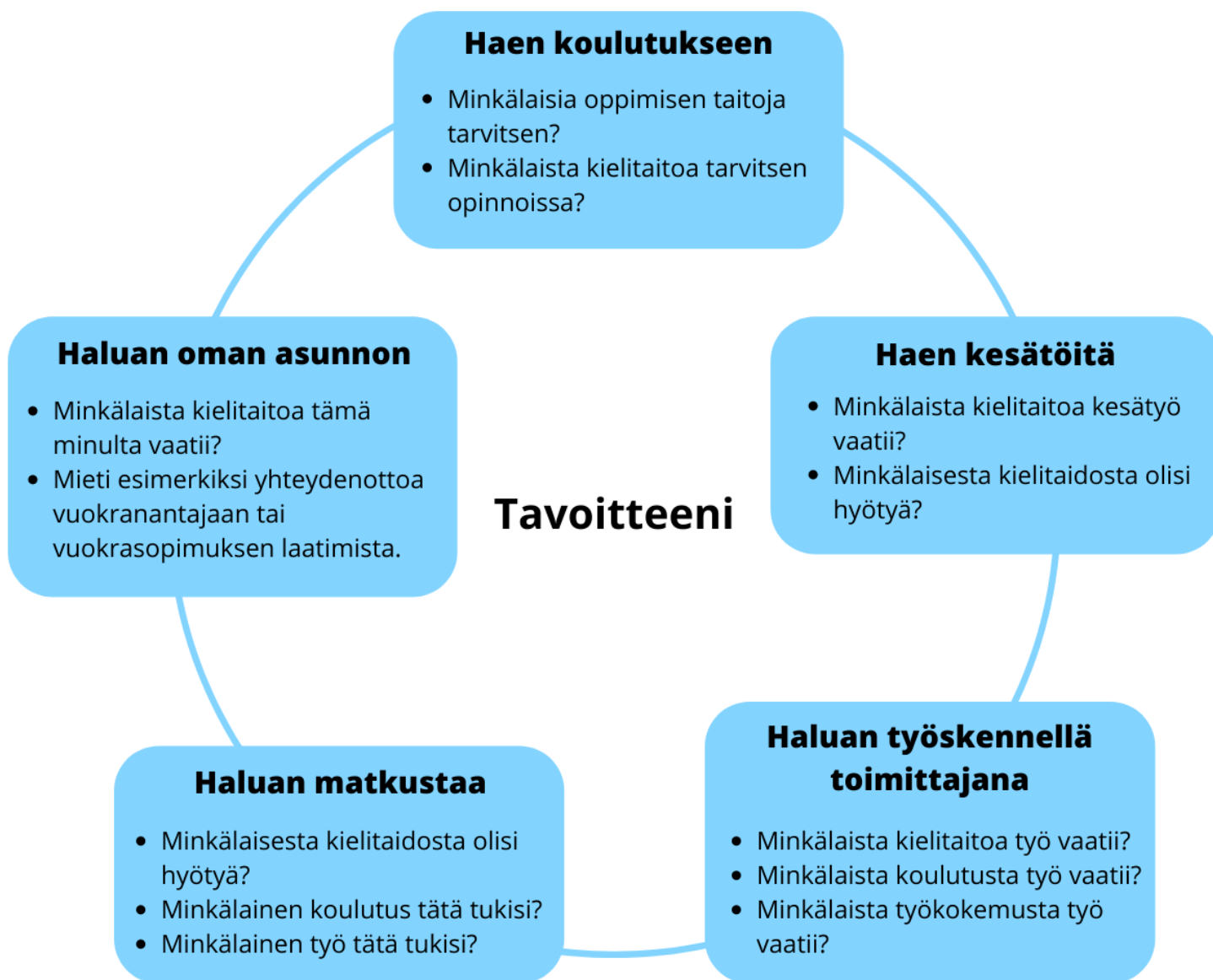
Ammatti	Koulutus	Opinnoissa vaadittu kielitaito (kieli + taitotaso)	Ammatissa vaadittu kielitaito
Kaupallinen ala	Tradenomi	Kotimaiset kielet, englanti (B2) + 1 vieras kieli	Kuvaus siitä, minkälaista kieltä tarvitaan. Täydennä esimerkiksi tekstilajeja (raportit, pöytäkirjat, tms.).
Matkailuala	Restonomi		
Tulkki	Kieli pääaineena		

Voit täydentää taulukon Wordissa tai tulostaa sen pdf-tiedostona täytettäväksi.

Kielitaitoa ja -tietoa kontekstissa

Laadi miellekartta, jossa yhdistät tavoitteitasi ja tavoitteiden vaatiman kielitaidon. Minkälaisissa eri tilanteissa tarvitset kieltä? Mitä toivot tulevaisuudelta? Minkälaista osaamista tarvitset?

Voit katsoa alla olevasta kuvasta mallia.

Kansainvälisyys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Ota esiin tekemäsi kartoitus kielitaidostasi ja kulttuuriosaamisestasi.

Laaja kielitaito ennakoi vahvempia vuorovaikutustaitoja ja taitoa kohdata eri ihmisiä. Millä tavoin oma kielitaitosi liittyy työelämätaitoihin?

Pohdi, miten kulttuurinen osaamisesi linkittyy työelämätaitoihin.

Minkälaisissa tilanteissa ja ympäristöissä kulttuurinen osaamisesi on kehittynyt?

Kiteytä kulttuurinen osaamisesi pariin virkkeeseen. Voit sijoittaa vastauksesi kieli-CV:seesi.

Monikielinen videohakemus

Etsi avoin työpaikka ja laadi sitä varten videohakemus, jossa esittelet itseäsi ja osaamistasi monikielisesti. Aloita video sillä kielellä, jolla työpaikkailmoitus on kirjoitettu. Muista kertoa myös kotikielistäsi ja kulttuurisesta osaamisestasi, jota olet kerryttänyt erilaisten kokemusten avulla.

Opettajalle: Tehtävää voidaan käyttää moduulissa 6 suullisen kielitaidon todistusta varten annettavana suullisena näyttönä; dialogina tai monologina.

Kielen, kulttuurin ja kansainvälisyyden alkupohdinta

Mitä on kansainvälisyys? Lue artikkeli Opetushallituksen sivuilta. Pohdi itsenäisesti tai parin kanssa alla olevia kysymyksiä. Pohdinnan tukena voitte käyttää kv-pyramidia.

1. Miten itse ymmärrät kansainvälisyyden? Mitä eroja näet
 - kansainvälisyydellä ja globaalisuudella
 - kansainväliset asiat – globaaliasiat
 - kansainvälisyysosaaminen – globaaliosaaminen?
2. Missä oppiaineissa on käsitelty globaalikasvatusta ja/tai maailmankansalaisuutta? Ovatko termit uusia vai tuttuja? Minkälaista niihin liittyvää osaamista sinulla on? Millaisia yhteyksiä kielitaitoon osaamisellasi on? Mihin muuhun oppiaineeseen kuin kieliin ja kielitaitoon tuo osaaminen liittyy?

Monipuolinen kielitaito voimavarana

Monipuolisella kielitaidolla on vaikutusta mahdollisuuksiisi toimia kansainvälisesti esimerkiksi omassa koulussa, kunnassa tai laajemmin globaalisti. Keskustelkaa pareittain, miten kielitaidon laajuus voi vaikuttaa esimerkiksi siihen,

1. miten voit hyödyntää kielitaitoasi, kun oppitunnilla vierailee vaihto-opiskelija
2. miten voit hyödyntää kielitaitoasi lukion kansainvälisissä yhteistyöprojekteissa
3. miten voit hyödyntää kielitaitoasi harrastuksissa tai muuten vapaa-ajalla, kun joudut neuvomaan henkilöä, joka ei puhu äidinkieltäsi? Mitä muuta osaamista kuin kielitaitoa tarvitaan?

Keskustelkaa lopuksi, mitä maailmankansalaisen osaamista teillä itsellä on ja miten sitä voisi kuvata.

Näkökulmia liikkuvuuteen

Pohtikaa pareittain seuraavia kysymyksiä

- Millä tavoin voisitte hyötyä vaihto-opintojaksosta?
- Minkälaista osaamista voisitte kerryttää ja mitä taitoja pääsisitte kehittämään? Voitte myös selvittää, miten voisitte hakeutua vaihtoon tai virtuaalivaihtoon.
- Miten voisitte hankkia kansainvälistä osaamista ilman, että käytte ulkomailla?

Pohtikaa lopuksi, minkälaista kulttuurista tietoa matkustaminen antaa. Voitte pohtia esimerkiksi sitä, minkälaisen kuvan Lapin matkailu suomalaisuudesta antaa. Vastaako se omaa näkemystäsi suomalaisuudesta? Minkälaisen kuvan matkailukulttuuri antaa turistin kohdemaasta?

Kulttuuriosaamiseni

Aloita pohtimalla vastauksiasi kohtiin 1–5. Pohdinnan tueksi ota esiin vastauksesi 'Kaikki kielitaitoni'. Mieti myös, mitä samaa tuntemissasi kulttuureissa on.

1. Minkälaisiin kulttuureihin olet tutustunut? Mihin kulttuureihin voit samaistua?
2. Minkälaisia perinteitä, ruokakulttuuria ja vastaavia piirteitä näihin kulttuureihin liittyy?
3. Minkälaisia vuorovaikutuksellisia piirteitä niihin voisi liittää (mm. teitittely, elekielen käyttö, fyysinen läheisyys)?
4. Minkälaisia yhteiskunnallisia piirteitä niihin voisi liittää (mm. perheen ja suvun merkitys, kielen sukupuolittuneisuus)?
5. Minkälaisia arvoja niihin voisi liittää (esim. Pohjoismaihin tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, Yhdysvaltoihin yksilönvapaus ja yritteliäisyys)?
6. Kun kaikki ryhmäsi jäsenet ovat vastanneet kysymyksiin, käykää ne läpi ryhmissä. Mikä oli samaa? Entä erilaista?

Sukupuututkailua

Pohdi omaa kielellistä ja kulttuurista taustaasi sukupuututkailun avulla. Miten moninaisuus näkyy perheessäsi tai suvussasi?

Pohtikaa ryhmissä tai yhdessä:

1. Mitä kotikielenne teille merkitsevät? Voitte pohtia esimerkiksi oikeutta käyttää omaa kotikieltä tai kotikieliä.
2. Mihin tai minkälaisiin kulttuureihin samaistutte? Voit pohtia kulttuuria sen perusteella, mitkä yhteisöt määrittävät tapaa olla sinä tai vaikuttavat tapaasi hahmottaa maailmaa. Yhteisöjä (ja kulttuureja) voivat olla niin kaveriporukat, harrasteryhmät, perhe, sukulaiset, yhteiskunta jne.
3. Koetteko, että edellä pohdituilla on vaikutusta hyvinvointiinne? Miten?

Kieli ja kulttuuri vuorovaikutustilanteissa

Miten helposti kiinnität huomiota kielellisestä tai kulttuurisesta moninaisuudesta johtuviin eroihin vuorovaikutuksessa? Millaisista asioista silloin on kysymys? Miten reagoit havaitsemiisi eroavaisuuksiin?

Monikielisyys

Mieti jotain tapaamista tai muuta tilannetta, johon osallistut ja jossa on mukana ihmisiä, jotka eivät puhu suomea (ruotsia). Millä kielellä itse viestit? Käytätkö useampaa kieltä? Käytätkö muuta keinoa kuin kieltä viestittääksesi?

Kotikansainvälisyys

Mitä kansainvälisyyttä löytyy omasta arjesta (esim. some, harrastukset jne), kansainvälisyys kotona? Mitä ymmärrät kotikansainvälisyydellä? Miten kotikansainvälistä arkesi/elämäsi on?

Kotikansainvälisyys käsittää esimerkiksi kansainvälisiä vierailuja tai projekteja, jotka toteutetaan lukiossa, sen lähiympäristössä tai virtuaaliteknologian avulla.

Mediaatio kielen käyttönä

Tutustu mediaation osa-alueisiin seuraavan sivun kuvassa.

Keskustele parin kanssa.

Miten hyödynnät mediaation keinoja, kun puhut

- toiselle äidinkielelläsi (yhteinen äidinkieli).
- äidinkielelläsi henkilölle, jolle äidinkielesi on vieras kieli
- itsellesi vieraalla kielellä henkilölle, jolle kieli on äidinkieli?
- kieltä, joka on molemmille puhujille vieras.

Miten voisin helpottaa ymmärrystä? ***MEDIAATION KEINOT***

Voin

- muokata käyttämäni kieltä ymmärrettävämpään muotoon.
- hyödyntää kuvia selitykseni tukena.
- esittää monimutkaisen tiedon vaiheittain ja pienempinä palasina.
- kertoa lisää ja selittää asiaani laajemmin.
- sitoa selittämäni uutta, 'vieraampaa' asiaa jo tunnettuun tietoon.

Miten voisin edistää keskustelua, jossa jokaista kuunnellaan ja jokainen otetaan mukaan? ***MEDIAATIO VUOROVAIKUTUKSESSA***

Voin

- auttaa ratkaisemaan erimielisyyksiä ja arkaluontoisia tilanteita.
- ohjata keskustelua siten, että kaikilla on mahdollisuus osallistua.
- auttaa keskustelijoiden keskinäistä ymmärrystä tulkitsemalla ja selittämällä keskustelijoiden puheenvuoroja.
- tukea keskustelutilannetta ennakoimalla, tulkitsemalla ja selittämällä kielellisiä ja kulttuurisia piirteitä, joita kukin keskustelija tuo mukaan tilanteeseen.
- luoda keskustelussa ilmapiiriä, jossa jokaisesta tuntuu hyvältä osallistua, rohkaista muita osallistumaan sekä edistää tasavertaista keskustelua.

Mikä kaikki on mediaatiota? ***MEDIAATIO TIEDON VÄLITTÄMISENÄ JA KEHITTÄMISENÄ***

Kun selitän toisille lukemaani, kuulemaani tms.

- kääntäminen (ml. eri kielten välillä ja yhden kielen sisällä, mm. tekstilajista toiseen)
- tekstin ymmärtäminen ja käsittely (esim. tiivistelmät)
- numeraalisen aineiston selittäminen (esim. tilastojen tulkinta ja avaaminen muille)
- yksityiskohtaisen tai spesifin tiedon välittäminen

Kun luon uutta tietoa:

- itsenäinen pohdinta ja siitä viestiminen muille (esim. esseet, esitykset)
- yhdessä pohtiminen ja kehittäminen muiden kanssa (esim. ryhmätyöt ja niiden purku)

Kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden taidot

Kielten Eurooppalaisessa viitekehyksessä taidot toimia kielellisessä ja kulttuurisessa moninaisuudessa jaetaan kolmeen eri osa-alueeseen:

1. Taito hyödyntää kulttuurista osaamista tiedon tuottamisessa ja tulkitsemisessä
2. Taito hyödyntää monikielisyttä tiedon tuottamisessa ja tulkitsemisessä
3. Taito hyödyntää monikielisyttä vuorovaikutustilanteissa.

Sivujen 52 kuvassa esitetään tarkemmin, minkälaista osaamista kuhunkin osa-alueeseen liittyy.

w

Katsokaa kuvaa pareittain tai pienissä ryhmissä. Voitte myös tulostaa kuvan verkkosivuilta Tunnistatteko taitoja?

Kansainväliset ja monikulttuuriset järjestöt

Tehtävän voi tehdä yksin, parin kanssa tai ryhmässä.

Kansainvälisyys ja ihmisoikeudet kulkevat käsi kädessä. Yksi tapa edistää kansainvälistä ja eettistä toimintaa on toimia erilaisten järjestöjen kautta. Järjestöjen toimintaan osallistumisesta voi olla myös hyötyä työkokemuksen kerryttämisessä ja oman suunnan etsimisessä.

1. Tutustu Suomessa ja maailmalla toimiviin järjestöihin ja niiden toimintaan. Järjestöjä voit selailla esimerkiksi ulkoministeriön tai Fingon sivujen kautta.
2. Mieti järjestöjä selatessasi arvomaailmaasi ja mikä on sinulle tärkeää. Mihin haluaisit vaikuttaa? Järjestöjen toimintaa voi myös tarkastella kriittisesti.
3. Tarkastele herättääkö jokin järjestö mielenkiintosi sen toimintaan. Haluaisitko osallistua heidän toimintaansa? Missä roolissa taidoistasi olisi hyötyä tai mitä haluaisit oppia osallistumalla toimintaan?
4. Jos teette tehtävän yhdessä parin kanssa, keskustelkaa heränneistä ajatuksista tai esitelkää valitsemanne järjestöt toisillenne.

Retoriikka ja vastuullinen vaikuttaminen kielellä

Vastamainos eli mainosparodia ottaa kantaa yhteiskunnan ongelmiin käyttämällä kieltä, jolla pyritään vaikuttamaan esimerkiksi kuluttajan asenteisiin tai kulutustottumuksiin. Ne kommentoivat usein kuluttajayhteiskuntaa ja maailmankaupan epäkohtia. Vastamainoksia voit löytää esimerkiksi Voima Kustannuksen Vastamainosgalleriasta.

Etsi vastamainos ja tarkastele siinä käytettyä kieltä.

- Mitä vastamainos kommentoi? Mistä on kyse ja miten asiaa lähestytään?
- Miten vastamainos ilmaisee kantansa? Millaista kieltä siinä käytetään?

Vastamainoksista ja siihen liittyvistä tehtävistä voit lukea lisää esimerkiksi Eetin-sivuilta.

Motivaatio ja oppimisen keinot

Pohdi, miten vastaisit seuraaviin kysymyksiin. Vertailkaa sitten vastauksianne pienissä ryhmissä.

- Minkälaisista asioista innostut, kun sinun pitää opetella jotakin?
- Miten motivoit itseäsi oppimaan ja opiskelemaan?
- Mikä auttaa sinua oppimisessa?
- Minkälaiset työskentelytavat sopivat sinulle parhaiten? Pidätkö eniten esimerkiksi itsenäisestä työstä vai ryhmä- ja paritehtävistä? Opitko parhaiten lukemalla, tekemällä muistiinpanoja tai kertaamalla ja opiskelemalla kavereiden kanssa?

Monikielisyyden hyödyt

Pohtikaa pareittain:

1. Missä (esimerkiksi koulussa, kotona, harrastuksissa) ja keiden kanssa käytät eri kieliä?
2. Voitko hyödyntää niitä, kun yrität ymmärtää tai oppia muita kieliä? Voitko esimerkiksi hyödyntää englannin taitojasi ymmärtääksesi yksittäisiä sanoja saksankielisestä tekstistä? Miten? Onko sinulla kokemusta vastaavasta tilanteesta?

Omat vahvuudet ja kehittämiskohtat kielenoppijana

Pohdi vahvuuksiasi ja kehittämiskohteitasi kielenoppijana. Voit tehdä tehtävän myös parin kanssa tai ryhmissä.

Vahvuuteni kielenoppijana

- Mitä asioita tai millä tavoin opit kieltä helpoiten?
- Miksi joidenkin asioiden opettelu sujuu sinulta helposti? Osaatko sen perusteella arvioida, mitä ovat vahvuutesi kielenoppijana?

Kehittämiskohteeni kielenoppijana

- Mitkä asiat vaativat eniten aikaa ja panostusta oppiaksesi?
- Onko kieltenopiskelussasi tullut vastaan hetkiä, joissa et ole ollut varma, missä meni vikaan?
- Ovatko oma ja opettajasi arvio jostakin suorituksestasi poikenneet paljon toisistaan?

Kehittyminen ja tavoitteet

Olet arvioinut kykyjäsi tunnistaa omia vahvuuksiasi ja kehittämiskohteitasi kielenoppijana. Kuvaile, millä konkreettisilla keinoilla/askeleilla voisit kehittyä kielenoppijana tai missä haluaisit erityisesti kehittää itseäsi.

Opettajalle: Tehtävä voidaan toteuttaa esseenä tai sitä voidaan käyttää moduulissa 6 suullisen kielitaidon todistusta varten annettavana suullisena näyttönä.

Palautteen antaminen

Käsitelkää yhdessä parisi kanssa jotain opiskelujen aikana tehtyä suoritusta. Kyse voi olla esimerkiksi esseestä tai tunnilla tehtävästä suullisesta tehtävästä.

1. Anna parillesi palautetta hänen suorituksestaan. Pohdi seuraavia asioita
 - Mikä suorituksessa oli erityisen toimivaa?
 - Mihin asioihin itse tarttuisit, jotta suorituksesta tulisi entistä parempi?
 - Millä keinoin tekijä voisi parantaa suoritustaan? Mistä voisi saada apua tai esimerkkejä (oppimateriaalit, youtube-kanavat jne.)?
2. Pohtikaa toisillenne antamaa palautetta
 - Miten voisit konkreettisesti hyödyntää parisi antamia neuvoja (kirjoita kaksi konkreettista keinoa)?
 - Opitko jotain uutta?
 - Osaitko ottaa palautteen vastaan? Osaatko hyödyntää sitä jatkossa?

Palautteen saaminen

Ota esiin lukiossa tekemäsi näyttö osaamisestasi jossakin kielessä (esim. laaja kirjoitustehtävä)

1. Minkälaista asioista olet saanut palautetta? (esim. tekstin rakenne, sujuvuus, oikeinkirjoitus)
2. Ymmärsitkö saamasi palautteen?
3. Tuntuiko saamasi palaute
 - Oikeansuuntaiselta?
 - Oikeudenmukaiselta?
4. Auttoiko saamasi palaute ymmärtämään
 - mitä taitoja voisit vielä parantaa?
 - Mihin voisit vastaisuudessa kiinnittää enemmän huomiota saadaksesi paremman tuloksen?
 - Miten voisit kehittää taitojasi?

Tämä tehtävä voidaan toteuttaa esimerkiksi osana prosessikirjoittamisen harjoittamista.

Tavoitteeni

Voit käyttää tämän tehtävän pohjana aiemmin laatimaasi motivaatiokirjettä.

Pohdi, mitä haluaisit saavuttaa lukion kieliopinnoissa. Voit aloittaa miettimällä laajempia tavoitteita.

1. Miten haluaisit kehittyä eri kielissä? Mitä haluaisit osata lukion päättyessä? Mitä voisit tavoitella tässä opintojaksossa?

- Tavoite 1:
- Tavoite 2:
- (Voit luetella lisää tavoitteita.)

Tavoitteiden saavuttaminen vaatii suunnittelua. Minkälaisia askeleita sinun täytyy ottaa, jotta saavutat tavoitteesi? Konkreettisia askeleita on helpompi miettiä, kun pilkot tavoitteet pienempiin osiin.

2. Yritä seuraavaksi jakaa tavoitteita pienempiin osiin. Jos haluaisit esimerkiksi puhua jotain kieltä sujuvammin, mieti, minkälaisista asioista sujuva puhe koostuu.

- tavoite 1:
- tavoite 2:
- (Voit luetella lisää tavoitteita.)

3. Pohdi lopuksi askeleita, joiden avulla voisit saavuttaa tavoitteesi. Mitä sinun pitäisi oppia ja miten voisit niitä harjoitella? Pidä mielessä, että voit kehittää kielitaitoasi myös harrastuksissa ja vapaa-ajalla.

Oma motivaatio opiskella kieliä

Katso British Councilin video Youtubesta (How to stay motivated when learning a language):

1. Mitä kieliä voisit opiskella enemmän?
2. Miten realistiset tavoitteet ja oppimisen seuranta auttavat ylläpitämään motivaatiota opiskella kieliä?
3. Miten saisit omasta opiskelustasi motivoivampaa?

Monikielisyys kieltenoppimisessa

1. Pohdi itsenäisesti tai kaverisi kanssa kielten välisiä yhtymäkohtia, kuten yhteyksiä sanastossa, kielten rakenteissa, viestintätyylyissä ja kulttuureissa. Minkälaisia yhteyksiä tunnistatte?
2. Hyödynnätkö osaamiesi kielten yhteisiä piirteitä oppiaksesi kieliä paremmin? Millä tavoin?

Äidinkielen hyödyntäminen kielenoppimisessa

Pohdi itsenäisesti tai pareittain kanssa

Miten hyödynnätte äidinkiel(t)en osaamistanne uuden kielen oppimisessa? Miten hyödynnätte äidinkielen tunneilla kehittyviä taitoja (kuten esiintymistaidot, vuorovaikutustaidot tai esim. taidot jäsentää ja tuoda koheesiota tekstiin) muiden kielten opiskelussa?

Kieli ja kulttuuri koulun ulkopuolella

1. Mitä kaikkea kielellistä ja kulttuurista opit koulun ulkopuolella ja miten voisit hyödyntää sitä opinnoissasi?
2. Onko sinulla vapaa-ajan mielenkiinnon kohteita, joihin liittyy kieltä ja kulttuuria, mutta joissa kielenoppiminen ei ole pääroolissa (esimerkiksi videopelit, salsa-kurssit, itsepuolustuslajit, origami-kurssit jne.)?

Kielitaidon ylläpitäminen

1. Miten voit ylläpitää osaamistasi jo hankkimissasi kielissä?
2. Mitä voisit tehdä kehittääksesi kielitaitoasi joko laajentamalla jo olemassa olevaa osaamista eri kielissä tai opiskelemalla uusia kieliä? Yritä miettiä vastaustasi konkreettisten käyttötarpeiden tai -tilanteiden näkökulmasta. Jos haluaisit esimerkiksi oppia sanastoa, minkälaista sanastoa tarvitsisit ja minkälaisissa tilanteissa sitä käyttäisit?

Työelämän kielitaitotarpeet

Lue Turun kauppakorkeakoulussa tehdyn selvityksen loppuraportin abstrakti s. 2–3 ja luku 5.5.1 Kielenkäyttötilanteet työssä: s. 27 – 32.

Raportissa selvitettiin kauppatieteiden maistereiden kielitaitotarpeita työelämässä:

1. Luettele muutama työ, jossa voisit kuvitella työskenteleväsi lukion jälkeen.
2. Pohdi, minkälaista kieltä mainitsemissasi ammateissa vaaditaan. Voit hyödyntää yllä mainittua selvitystä tukena pohdinnallesi.
3. Pohdi seuraavaksi, miten kielitaito voisi kehittyä työn ohessa. Harjoittaako työ luovaa kielenkäyttöä tai vaatiiko se esimerkiksi tarkkaa viranomaiskieltä, ammattiterminologiaa tai tieteellistä sanastoa? Minkälaista kulttuurista osaamista niissä vaaditaan? Vaativatko työt erityisesti tiettyjen kielten taitoja?
4. Millä tavoin kielitaito kehittyy valitsemasi ammatin ohessa kohti spesifimpää asiantuntijakieltä?

Tämä tehtävä tukee kieli-CV:n täyttämistä.

Kielitaitotasot tilanteissa

Olet arvioinut kykyjäsi tunnistaa omia vahvuuksiasi ja kehittämiskohteitasi kielenoppijana. Kuvaile, millä konkreettisilla keinoilla/askeleilla voisit kehittyä kielenoppijana tai missä haluaisit erityisesti kehittää itseäsi.

Opettajalle: Tehtävä voidaan toteuttaa esseenä tai sitä voidaan käyttää moduulissa 6 suullisen kielitaidon todistusta varten annettavana suullisena näyttönä.

5. KIELI-CV

Kieli-CV on työkalu, jonka avulla opiskelija tuo esiin kaiken sen kielitaidon, joka kätkeytyy arvosanojen taakse tai on hankittu muualla. Sen voi liittää osaksi CV:tä ja kuvata vastaanottajalle osaamistasoa laajemmin. Kieli-CV:llä osoitetaan paitsi kielitaitoa, myös kansainvälistä osaamista, kiinnostus kieliin sekä halu käyttää kieliä työelämässä ja opinnoissa.

**Kaikki kielitaitosi
= Kieli-CV!**

Mikä on kieli-CV?

Osana kieliprofiilia laaditaan Kieli-CV, jonka avulla opiskelija tekee kielitaitonsa ja kansainvälisen osaamisensa näkyväksi tulevaisuuden tarpeisiin. Kieli-CV on kieliprofiilin raportointityökalu: Siihen kiteytetään kieliprofiilissa tehty pohdinta omista kielitaidoista ja kansainvälisestä osaamisesta. Siten Kieli-CV tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden kertoa kielitaidosta laajemmin kuin ansioluettelossa perinteisesti töihin tai jatko-opintoihin hakiessaan.

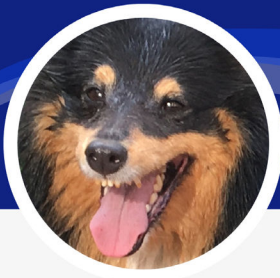
Mitä kieli-CV sisältää?

Opiskelija kirjaa Kieli-CV:seen

- osaamisensa eri kielissä (arvioitu Kehittyvän kielitaidon asteikon taitotasoilla, ks. liite)

- vapaamuotoisen sanallisen kuvauksen erityistaidoistaan tai kielenoppimistarinaan ("nostot")

Nostoissa opiskelija voi esimerkiksi kuvata, miten hän käyttää kieltä koulun ulkopuolella, sekä osaamista, jota on hankittu muualla kuin koulussa. Opiskelija valitsee itse, mitä taitoja hän haluaa esitellä nostoissa. Kuvausten tueksi opiskelija voi liittää linkkejä näyttöihin ja todistuksiin. Näytöt voivat olla esimerkiksi äänitteitä, videoita, podcasteja tai tekstejä kohdekielellä.

Etunimi Sukunimi

etunimi.sukunimi@mail.com

Yleistä

Minulla on hyvät vuorovaikutustaidot ja olen varma viestijä sekä verkossa että perinteisemmissä medioissa. Osallistun rohkeasti keskusteluun.

Haluan kehittää kirjallisia taitojani, jotta osaisin kirjoittaa erilaisia tekstejä luontevasti ja persoonallisesti.

Kielet

- Ruotsi
- Suomi
- Englanti
- Espanja

Näytteet

- Linkki: Kirjallinen esimerkki ruotsiksi
- Linkki: Podcast suomeksi
- Linkki: Esitelmä englanniksi

Ruotsi

★ Taitotaso

Vuorovaikutustaidot

Suullinen tuottaminen

Kirjallinen tuottaminen

Luetun tulkitseminen

Kuullun tulkitseminen

Nostot osaamisesta

Taitotaso: B2.1

Olen opiskellut ruotsia kuusi vuotta, mutta käytän sitä paljon serkkujeni kanssa, joille ruotsi on äidinkieli. Puhun siis ruotsia aika sujuvasti. Osaan kirjoittaa sekä akateemista tekstiä että verkkotekstiä.

Suomi

★ Taitotaso

Vuorovaikutustaidot

Suullinen tuottaminen

Kirjallinen tuottaminen

Luetun tulkitseminen

Kuullun tulkitseminen

Nostot osaamisesta

Taitotaso: B2.2

Suomi on äidinkieleni, joten olen tottunut käyttämään sitä monenlaisissa tilanteissa: arjessa, työelämässä ja opinnoissa. Haluan kehittyä vahvemmaksi esiintyjäksi ja kirjoittajaksi.

6. Liitteet

Kieli-CV:n mallipohja

Pohja on ladattavissa osoitteessa www.kieliprofiili.com/kieli-cv/

KIELI-CV

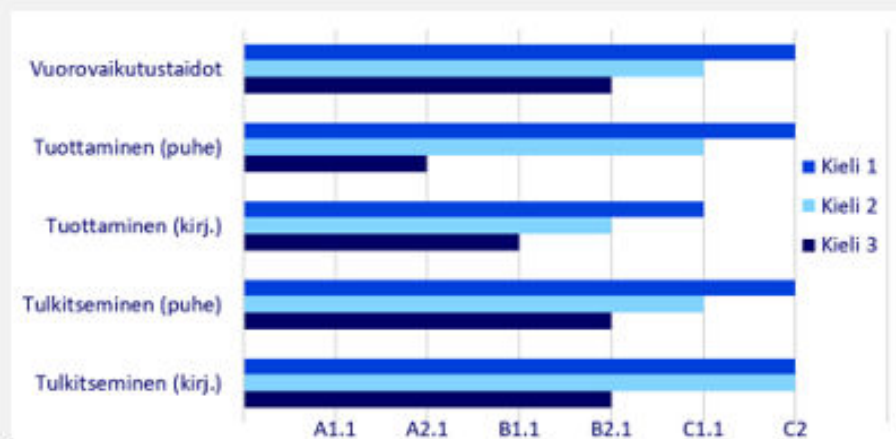
Malli Mallikas

Yleistä

Kuvaile kieli- ja kulttuuritaitojasi yleisesti. Voit esimerkiksi kuvata vuorovaikutustaitojasi tai esiintymistaitojasi erilaisissa tilanteissa sekä kansainvälistä osaamistasi.

Kieleni

Lisää kuva osaamistasi kielistä. Voit ladata valmiin pohjan verkkosivuilta.

Kuvaa seuraavaksi taitojasi osaamissasi kielissä Kehittyvän kielitaidon asteikon taitotasojen avulla. Kirjaa erillisiin osioihin äidinkielet, koulussa opiskellut kielet, koulun ulkopuolella hankittu kielitaito sekä taitotasosi jokaisessa kielessä.

Nostoissa voit kuvata erityisosaamistasi eri kielissä sekä miten olet oppinut eri kieliä. Onko sinulla esimerkiksi erityisen vahva suullinen kielitaito? Miten käytät eri kieliä vapaa-ajallasi? Voit myös kuvata kiinnostustasi kieliin sekä miten hyödyntäisit eri kieliäsi opinnoissa ja työelämässä.

Kieli 1

Taitotaso: Esim. B1.2. Etkö ole varma taitotasostasi? Tee testi sivulla:
<https://kieliprofiili.com/kieli-cv/>.

Nostot

Kuvaa lyhyesti erityisosaamistasi tai kielenoppimistarinaasi.

Näytöt

Lisää tähän linkkejä näyttöihin, kuten videoihin, äänitteisiin tai kirjallisiin tuotoksiin.

Kieli 2

Taitotaso: ____

Nostot

Kuvaa lyhyesti erityisosaamistasi tai kielenoppimistarinaasi.

Näytöt

Lisää tähän linkkejä näyttöihin, kuten videoihin, äänitteisiin tai kirjallisiin tuotoksiin.

Lisää muita kieliä vastaavalla tavalla!

Kehittyvän kielitaidon tasojen kuvausteikko (LOPS2019 Liite 2)

Liite 2 Kehittyvän kielitaidon tasojen kuvausteikko

Kuvausteikko on Suomessa laadittu sovellus asteikoista, jotka sisältyvät Euroopan neuvoston toimesta kehitettyyn Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen.

KEHITTYVÄN KIELITAIKON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito-taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa	Viestintästrategioiden käyttö	Viestinnän kulttuurinen sopivuus	Tekstien tulkintataidot	Tekstien tuottamistaidot
A1.1 Kieli-taidon alkeiden hallinta	Opiskelija selviytyy satunnaisesti viestintäkumppanin tukemana muutamasta, kaikkein yleisimmin toistuvasta ja rutiininomaisesta viestintätilanteesta.	Opiskelija tarvitsee paljon apukeinoja (esim. eleet, piirtäminen, sanastot, netti). Opiskelija osaa joskus arvailla tai päätellä yksittäisten sanojen merkityksiä asiayhteyden, yleistiedon tai muun kielitaitonsa perusteella. Opiskelija osaa ilmaista, onko ymmärtänyt.	Opiskelija osaa käyttää muutamia kielelle ja kulttuurille tyypillisimpiä kohteliaisuuden ilmauksia (tervehtiminen, hyvästely, kiittäminen) joissakin kaikkein rutiininomaisimissa sosiaalisissa kontakteissa.	Opiskelija ymmärtää vähäisen määrän yksittäisiä puhuttuja ja kirjoitettuja sanoja ja ilmauksia. Opiskelija tuntee kirjainjärjestelmän tai hyvin rajallisen määrän kirjoitusmerkkejä.	Opiskelija osaa ilmaista itseään puheessa hyvin suppeasti käyttäen harjoitettuja sanoja ja opetettuja vakioilmauksia. Opiskelija ääntää joitakin harjoitettuja ilmauksia ymmärrettävästi ja osaa kirjoittaa joitakin erillisiä sanoja ja sanontoja.

KEHITTYVÄN KIELITAIKON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito-taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa	Viestintästrategioiden käyttö	Viestinnän kulttuurinen sopivuus	Tekstien tulkintataidot	Tekstien tuottamistaidot
A1.2 Kehit-tyvä alkeis-kielitaito	Opiskelija selviytyy satunnaisesti yleisimmin toistuvista, rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen vielä enimmäkseen viestintäkumppaniin.	Opiskelija tukeutuu viestinnässään kaikkein keskeisimpiin sanoihin ja ilmauksiin. Opiskelija tarvitsee paljon apukeinoja. Opiskelija osaa pyytää toistamista tai hidastamista.	Opiskelija osaa käyttää muutamia kaikkein yleisimpiä kielelle ominaisia kohteliaisuuden ilmauksia rutiininomaisissa sosiaalisissa kontakteissa.	Opiskelija ymmärtää harjoitettua, tuttua sanastoa ja ilmauksia sisältävää muutaman sanan mittaista kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta. Opiskelija tunnistaa tekstistä yksittäisiä tietoja.	Opiskelija pystyy kertomaan joistakin tutuista ja itselleen tärkeistä asioista käyttäen suppeaa ilmaisuväriä ja kirjoittaa muutaman lyhyen lauseen harjoitelluista aiheista. Opiskelija ääntää useimmat harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi ja hallitsee hyvin suppean perussanaston, muutaman tilannesidonnaisen ilmauksen ja peruskieliopin aineksia.

KEHITTYVÄN KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito- taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	<i>Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa</i>	<i>Viestintästrategioiden käyttö</i>	<i>Viestinnän kulttuurinen sopivuus</i>	<i>Tekstien tulkintataidot</i>	<i>Tekstien tuottamistaidot</i>
A1.3 Toimiva alkeis- kielitaito	Opiskelija selviytyy monista rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen joskus viestintäkumppaniin.	Opiskelija osallistuu viestintään, mutta tarvitsee edelleen usein apukeinoja. Opiskelija osaa reagoida suppein sanallisin ilmauksin, pienin elein (esim. nyökkäämällä), äännähdyksin, tai muunlaisella minimipalautteella. Opiskelija joutuu pyytämään selvennystä tai toistoa hyvin usein.	Opiskelija osaa käyttää yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia monissa rutiininomaisissa sosiaalisissa kontakteissa.	Opiskelija ymmärtää yksinkertaista, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta asiayhteyden tukemana. Opiskelija pystyy löytämään tarvitsemansa yksinkertaisen tiedon lyhyestä tekstistä.	Opiskelija osaa rajallisen määrän lyhyitä, ulkoa opeteltuja ilmauksia, keskeistä sanastoa ja perustason lauserakenteita. Opiskelija pystyy kertomaan arkisista ja itselleen tärkeistä asioista käyttäen suppeaa ilmaisuvarastoa ja kirjoittamaan yksinkertaisia viestejä ja ääntää harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi.

KEHITTYVÄN KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito- taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	<i>Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa</i>	<i>Viestintästrategioiden käyttö</i>	<i>Viestinnän kulttuurinen sopivuus</i>	<i>Tekstien tulkintataidot</i>	<i>Tekstien tuottamistaidot</i>
A2.1 Perus- kieli- taidon alku- vaihe	Opiskelija pystyy vaihtamaan ajatuksia tai tietoja tutuissa ja jokapäiväisissä tilanteissa sekä toisinaan ylläpitämään viestintätilannetta.	Opiskelija osallistuu enenevässä määrin viestintään turvautuen harvemmin ei-kielillisiin ilmausuihin. Opiskelija joutuu pyytämään toistoa tai selvennystä melko usein ja osaa jonkin verran soveltaa viestintäkumppanin ilmaisuja omassa viestinnässään.	Opiskelija selviytyy lyhyistä sosiaalisista tilanteista ja osaa käyttää yleisimpiä kohteliaita tervehdyksiä ja puhuttelumuotoja, esittää kohteliaasti esimerkiksi pyyntöjä, kutsuja, ehdotuksia ja anteeksipyyntöjä sekä vastata sellaisiin.	Opiskelija ymmärtää helppoja, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sekä selkeää puhetta sisältäviä tekstejä. Opiskelija ymmärtää lyhyiden, yksinkertaisten, itseään kiinnostavien viestien ydinsisällön ja tekstin pääajatuksen tuttua sanastoa sisältävästä, ennakoitavasta tekstistä. Opiskelija pystyy hyvin yksinkertaiseen päättelyyn asiayhteyden tukemana.	Opiskelija pystyy kertomaan jokapäiväisistä ja konkreettisista sekä itselleen tärkeistä asioista käyttäen yksinkertaisia lauseita ja konkreettista sanastoa. Opiskelija osaa helposti ennakoitavan perussanaston ja monia keskeisimpiä rakenteita. Opiskelija osaa soveltaa joitakin ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.

KEHITTYVÄN KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito- taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	<i>Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa</i>	<i>Viestintästrategioiden käyttö</i>	<i>Viestinnän kulttuurinen sopivuus</i>	<i>Tekstien tulkintataidot</i>	<i>Tekstien tuottamistaidot</i>
A2.2 Kehittyvä peruskielitalo	Opiskelija selviää kohtalaisesti monenlaisista jokapäiväisistä viestintätilanteista ja pystyy enenevässä määrin olemaan aloitteellinen viestintätilanteissa.	Opiskelija osallistuu enenevässä määrin viestintään käyttäen tarvittaessa vakiosanontoja pyytäänsä tarkennusta avainsanoista. Opiskelija joutuu pyytämään toistoa tai selvennystä silloin tällöin. Opiskelija käyttää esim. lähikäsitettä tai yleisempää käsitettä, kun ei tiedä täsmällistä (koira/eläin tai talo/mökki).	Opiskelija osaa käyttää kieltä yksinkertaisella tavalla kaikkein keskeisiin tarkoituksiin, kuten tiedonvaihtoon sekä mielipiteiden ja asenteiden asianmukaiseen ilmaisemiseen. Opiskelija pystyy keskustelemaan kohteliaasti käyttäen tavanomaisia ilmauksia ja perustason viestintärutiineja.	Opiskelija pystyy seuraamaan hyvin summattaisesti selväpiirteisen asiapuheen pääkohtia, tunnistaa usein ympärillään käytävän keskustelun aiheen, ymmärtää pääasiat tuttua sanastoa sisältävästä yleiskielisestä tekstistä tai hitaasta puheesta. Opiskelija osaa päätellä tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä.	Opiskelija osaa kuvata luettelomaisesti (ikäkautelleen tyypillisiä) jokapäiväiseen elämään liittyviä asioita käyttäen tavallista sanastoa ja joitakin idiomattisia ilmauksia sekä perustason rakenteita ja joskus hiukan vaativampiakin. Opiskelija osaa soveltaa joitakin ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.

KEHITTYVÄN KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito- taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	<i>Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa</i>	<i>Viestintästrategioiden käyttö</i>	<i>Viestinnän kulttuurinen sopivuus</i>	<i>Tekstien tulkintataidot</i>	<i>Tekstien tuottamistaidot</i>
B1.1 Toimiva peruskielitalo	Opiskelija pystyy viestimään, osallistumaan keskusteluihin ja ilmaisemaan mielipiteitään melko vaivattomasti jokapäiväisissä viestintätilanteissa.	Opiskelija pystyy jossain määrin olemaan aloitteellinen viestinnän eri vaiheissa ja osaa varmistaa, onko viestintäkumppani ymmärtänyt viestin. Opiskelija osaa kiertää tai korvata tuntemattoman sanan tai muotoilla viestinsä uudelleen. Opiskelija pystyy neuvottelemaan tuntemattomien ilmauksien merkityksistä.	Opiskelija osoittaa tuntevansa tärkeimmät kohteliaisuussäännöt. Opiskelija pystyy ottamaan vuorovaikutuksessaan huomioon joitakin tärkeimpiä kulttuurisiin käytänteisiin liittyviä näkökohtia.	Opiskelija ymmärtää pääasiat ja joitakin yksityiskohtia selkeästä ja lähes normaalitempoisesta yleiskielisestä puheesta tai yleistajuisesta kirjoitetusta tekstistä. Opiskelija ymmärtää yhteiseen kokemukseen tai yleistietoon perustuvaa puhetta tai kirjoitettua tekstiä. Opiskelija löytää pääajatuksen, avainsanat ja tärkeitä yksityiskohtia myös valmistautumatta.	Opiskelija osaa kertoa ydinkohdat ja myös hiukan yksityiskohtia erilaisista jokapäiväiseen elämään liittyvistä itseään kiinnostavista todellisista tai kuvitteellisista aiheista. Opiskelija käyttää melko laajaa sanastoa ja rakennevalikoimaa sekä joitakin yleisiä fraaseja ja idioimeja. Opiskelija osaa soveltaa useita ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.

KEHITTYVÄN KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito- taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	<i>Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa</i>	<i>Viestintästrategioiden käyttö</i>	<i>Viestinnän kulttuurinen sopivuus</i>	<i>Tekstien tulkintataidot</i>	<i>Tekstien tuottamistaidot</i>
B1.2 Sujuva perus- kielitaito	Opiskelija pystyy osallistumaan viestintään melko vaivattomasti myös joissakin vaativammissa viestintätilanteissa kuten viestittäessä ajankohtaisesta tapahtumasta.	Opiskelija pystyy olemaan aloitteellinen tuttua aihetta käsittelevässä vuorovaikutustilanteessa käyttäen sopivaa ilmausta. Opiskelija pystyy korjaamaan väärinymmärryksiä melko luontevasti ja neuvottelemaan myös melko mutkikkaiden asioiden merkityksestä.	Opiskelija osaa käyttää erilaisiin tarkoituksiin kieltä, joka ei ole liian tuttavallista eikä liian muodollista. Opiskelija tuntee tärkeimmät kohteliaisuussäännöt ja toimii niiden mukaisesti. Opiskelija pystyy ottamaan vuorovaikutuksessaan huomioon tärkeimpiä kulttuurisiin käytänteisiin liittyviä näkökohtia.	Opiskelija ymmärtää selväpiirteistä asiatietoa sisältävää puhetta tutuista tai melko yleisistä aiheista ja selviää myös jonkin verran päättelyä vaativista teksteistä. Opiskelija ymmärtää pääkohdat ja tärkeimmät yksityiskohdat ympärillään käytävästä laajemmasta muodollisesta tai epämuodollisesta keskustelusta.	Opiskelija osaa kertoa tavallisista, konkreettisista aiheista kuvaillen, eritellen ja vertaillen. Opiskelija ilmaisee itseään suhteellisen vaivattomasti ja pystyy kirjoittamaan henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä ja ilmaisemaan ajatuksiaan myös joistakin kuvitteellisista aiheista. Opiskelija käyttää kohtalaisen laajaa sanastoa ja tavallisia idiomeja sekä monenlaisia rakenteita ja mutkikkaitakin lauseita. Opiskelija hallitsee ääntämisen perussäännöt muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.

KEHITTYVÄN KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito- taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	<i>Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa</i>	<i>Viestintästrategioiden käyttö</i>	<i>Viestinnän kulttuurinen sopivuus</i>	<i>Tekstien tulkintataidot</i>	<i>Tekstien tuottamistaidot</i>
B2.1 Itse- näisen kielit- aidon perus- taso	Opiskelija pystyy viestimään sujuvasti myös joissakin itselleen uusissa viestintätilanteissa, joissa käytetään joskus käsitteellistä, mutta kuitenkin selkeää kieltä.	Opiskelija pystyy tuomaan oman kantansa esille ja toisinaan käyttämään vakiofraaseja, kuten ”Tuo on vaikea kysymys” voittaakseen itselleen aikaa. Opiskelija pystyy neuvottelemaan myös mutkikkaiden asioiden ja käsitteiden merkityksestä. Opiskelija pystyy tarkkailemaan omaa ymmärtämistään ja viestintäänsä sekä korjaamaan kieltään.	Opiskelija pyrkii ilmaisemaan ajatuksiaan asianmukaisesti ja viestintäkumppania kunnioittaen ottaen huomioon erilaisten tilanteiden asettamat vaatimukset.	Opiskelija ymmärtää asiallisesti ja kielellisesti kompleksista puhetta tai kirjoitettua tekstiä. Opiskelija pystyy seuraamaan laajaa puhetta ja monimutkaista argumentointia sekä ilmaisemaan kuulemastaan pääkohdat. Opiskelija ymmärtää suuren osan ympärillään käydystä keskustelusta. Opiskelija ymmärtää monenlaisia kirjoitettuja tekstejä, jotka voivat käsitellä myös abstrakteja aiheita ja joissa on tosiasioita, asenteita ja mielipiteitä.	Opiskelija osaa ilmaista kohtuullisen selkeästi ja täsmällisesti itseään monista kokemuksiinsa liittyvistä asioista käyttäen monipuolisia rakenteita ja laajahkoa sanastoa, johon sisältyy myös idiomaattisia ja käsitteellisiä ilmauksia. Opiskelija pystyy osallistumaan myös melko muodollisiin keskusteluihin ja hallitsee kohtalaisen laajan sanaston ja vaativiakin lauserakenteita. Ääntäminen on selkeää, sanojen pääpaino oikealla tavulla ja puhe sisältää joitakin kohdekielelle tyypillisiä intonaatiomalleja.

KEHITTYVÄN KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito- taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	<i>Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa</i>	<i>Viestintästrategioiden käyttö</i>	<i>Viestinnän kulttuurinen sopivuus</i>	<i>Tekstien tulkintataidot</i>	<i>Tekstien tuottamistaidot</i>
B2.2 Toimiva itse-näinen kielitaito	Opiskelija pystyy käyttämään kieltä monenlaisissa myös itselleen uusissa viestintätilanteissa, joissa tarvitaan monipuolista kieltä.	Opiskelija pyrkii antamaan palautetta, esittämään täydentäviä näkökohtia tai johtopäätöksiä. Opiskelija pystyy edistämään viestinnän sujumista sekä tarvittaessa käyttämään kiertoilmaisuja ja pystyy neuvottelemaan myös mutkikkaiden asioiden ja käsitteiden merkityksestä. Opiskelija osaa käyttää ymmärtämistä tukevia strategioita, kuten pääkohtien poimimista ja esimerkiksi tekemään muistiinpanoja kuulemastaan.	Opiskelija pystyy ilmaisemaan ajatuksiaan luontevasti, selkeästi ja kohteliaasti sekä muodollisessa että epämuodollisessa tilanteessa ja valitsemaan kielenkäyttötavan tilanteiden ja niihin osallistuvien henkilöiden mukaan.	Opiskelija ymmärtää elävää tai tallennettua selkeästi jäsennettyä yleiskielistä puhetta kaikenlaisissa tilanteissa ja ymmärtää jonkin verran myös vieraita kielimuotoja. Opiskelija pystyy lukemaan eri tarkoituksiin laadittuja kompleksisia tekstejä ja tiivistämään niiden pääkohdat. Hän pystyy tunnistamaan asenteita ja arvioimaan kriittisesti kuulemaansa ja/tai lukemaansa.	Opiskelija osaa ilmaista itseään varmasti, selkeästi ja kohteliaasti. Hän hallitsee laajasti kielelliset keinot ilmaista konkreetteja ja käsitteellisiä sekä tuttuja ja tuntemattomia aiheita. Opiskelija osaa viestiä spontaanisti ja kirjoittaa selkeän ja jäsentyneen tekstin. Ääntäminen on hyvin selkeää, sanojen pääpaino on oikealla tavulla ja puhe sisältää joitakin kohdekielelle tyypillisiä intonaatiomalleja.

KEHITTYVÄN KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO					
Taito- taso	Taito toimia vuorovaikutuksessa			Taito tulkita tekstejä	Taito tuottaa tekstejä
	<i>Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa</i>	<i>Viestintästrategioiden käyttö</i>	<i>Viestinnän kulttuurinen sopivuus</i>	<i>Tekstien tulkintataidot</i>	<i>Tekstien tuottamistaidot</i>
C1.1 Taitavan kieli- taidon perus- taso	Opiskelija pystyy vuorovaikutukseen monipuolisesti, sujuvasti ja täsmällisesti kaikenlaisissa viestintätilanteissa.	Opiskelija ottaa luontevasti vastuuta viestinnän etenemisestä. Opiskelija osaa muotoilla uudelleen, mitä haluaa ilmaista sekä pystyy perääntymään, kun kohtaa vaikeuksia, ja käyttää taitavasti kieleen tai kontekstiin liittyviä vihjeitä tehdessään johtopäätöksiä tai ennakkoidessaan tulevaa.	Opiskelija pystyy käyttämään kieltä joustavasti ja tehokkaasti sosiaalisiin tarkoituksiin sekä ilmaisemaan tunnetiloja, epäsuoria viittauksia, esim. ironiaa ja leikkimielisyyttä.	Opiskelija ymmärtää yksityiskohtaisesti myös pitempiä esityksiä tutuista ja yleisistä aiheista, vaikka puhe ei olisikaan selkeästi jäsennettyä ja sisältäisi idiomattisia ilmauksia tai rekisterin vaihdoksia. Opiskelija ymmärtää yksityiskohtaisesti monipuolisia käsitteellisiä kirjoitettuja tekstejä ja pystyy yhdistämään tietoa monimutkaisista teksteistä.	Opiskelija osaa ilmaista itseään sujuvasti, täsmällisesti ja jäsentyneesti monenlaisista aiheista tai pitämään pitkäkkön, valmistellun esityksen. Opiskelija pystyy kirjoittamaan hyvin jäsentyneitä tekstejä monimutkaisista aiheista varmalla, persoonallisella tyyllillä. Opiskelijan kielellinen ilmaisuväri on hyvin laaja. Ääntäminen on luontevaa ja vaivatonta kuunnella. Puherytmi ja intonaatio ovat kohdekielelle tyypilliset.

Tukimateriaali kieliprofiilin toteuttamiseen